

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

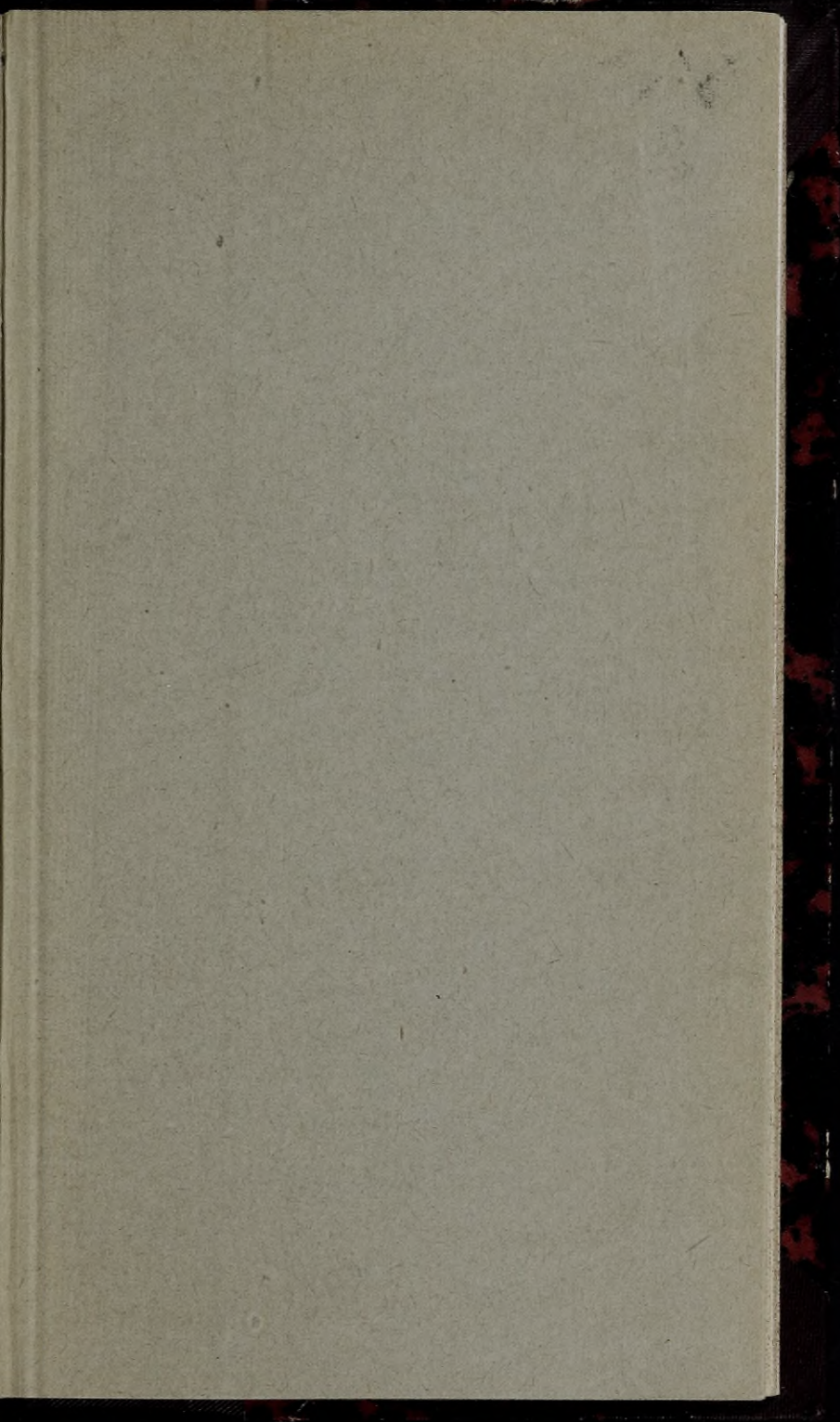

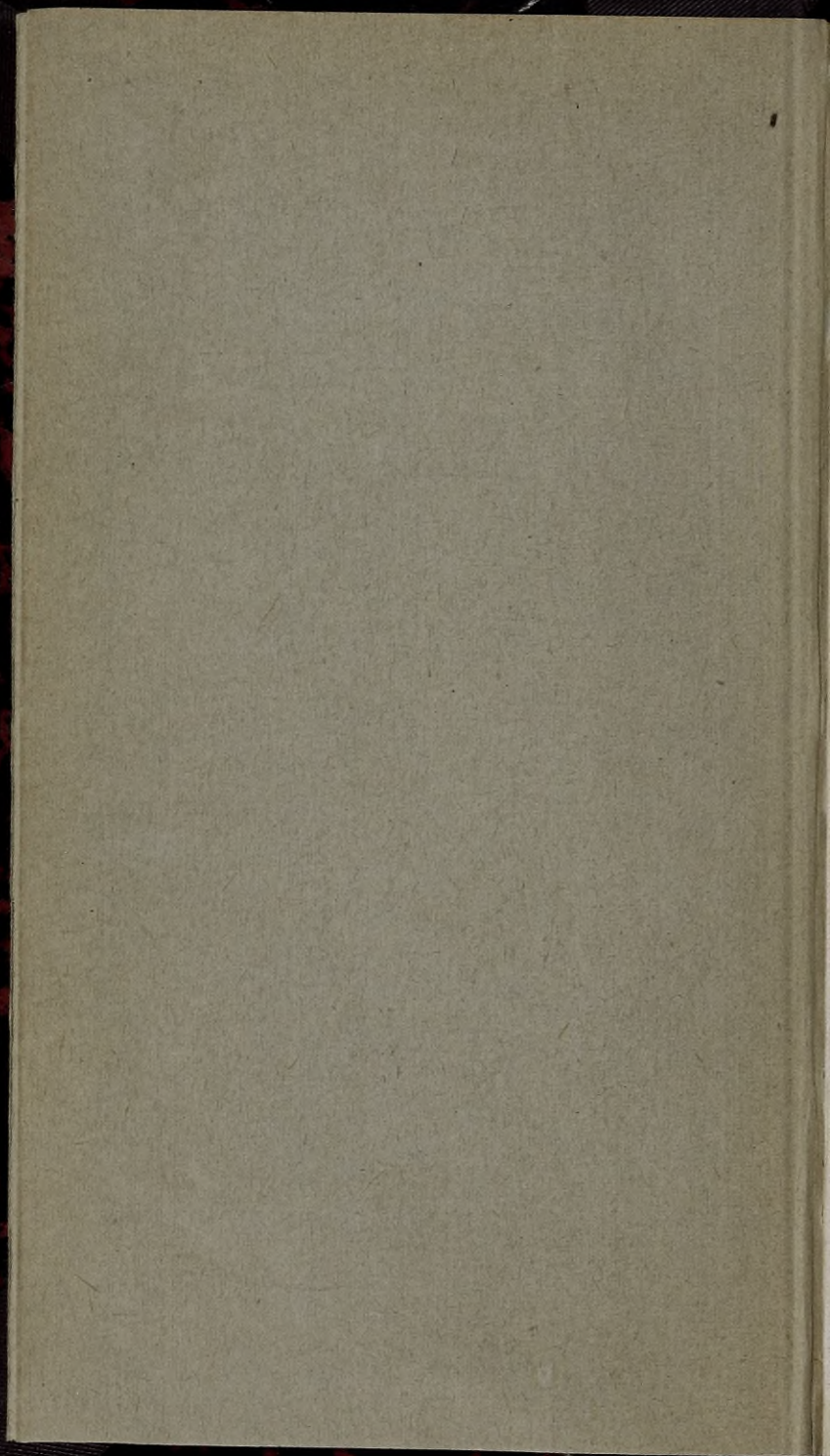
UPPSALA
UNIVERSITET

Vitt.

Sv.

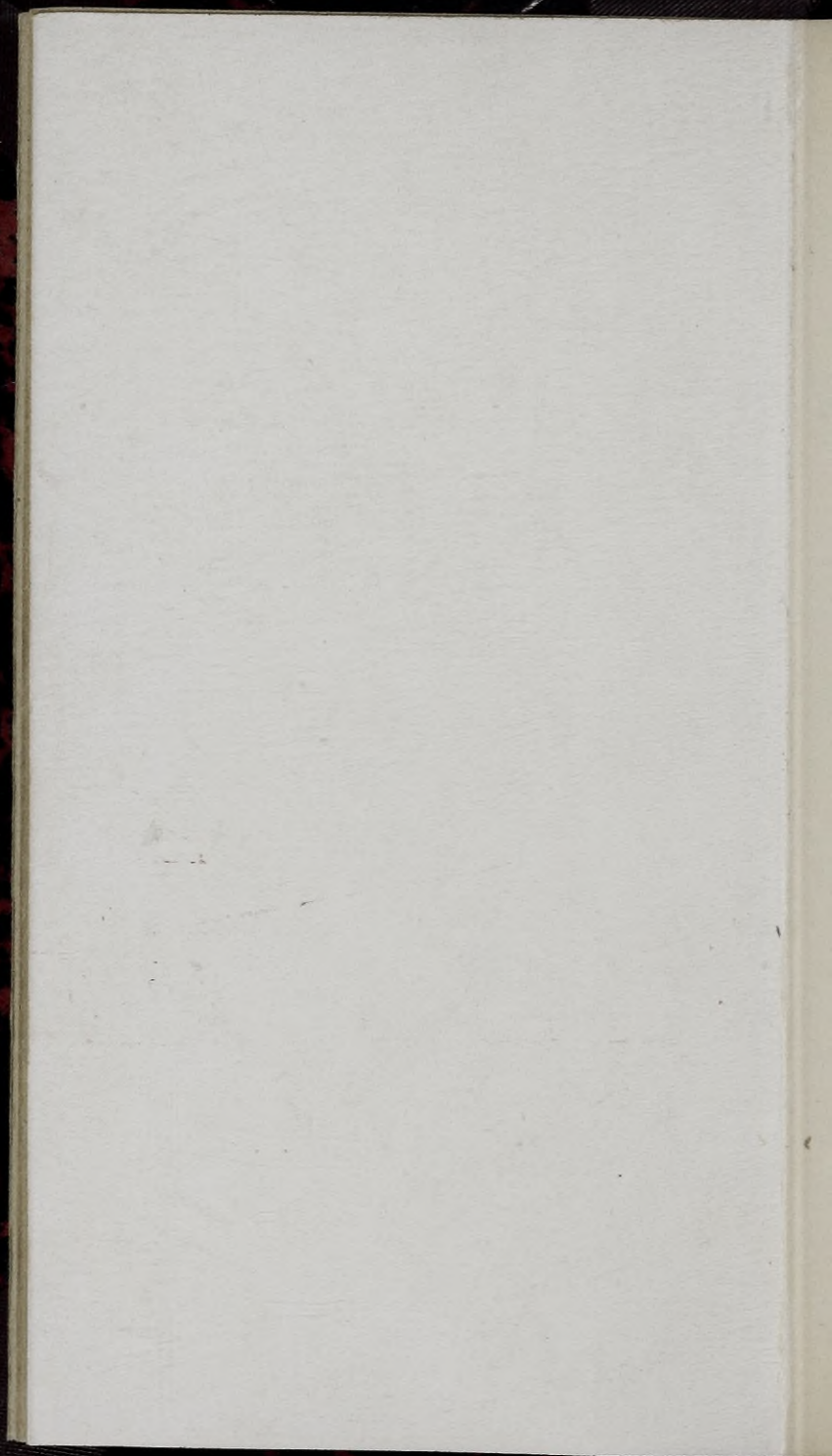
HANS MAGNUS NORDLINDH

STEG
I SNÖN

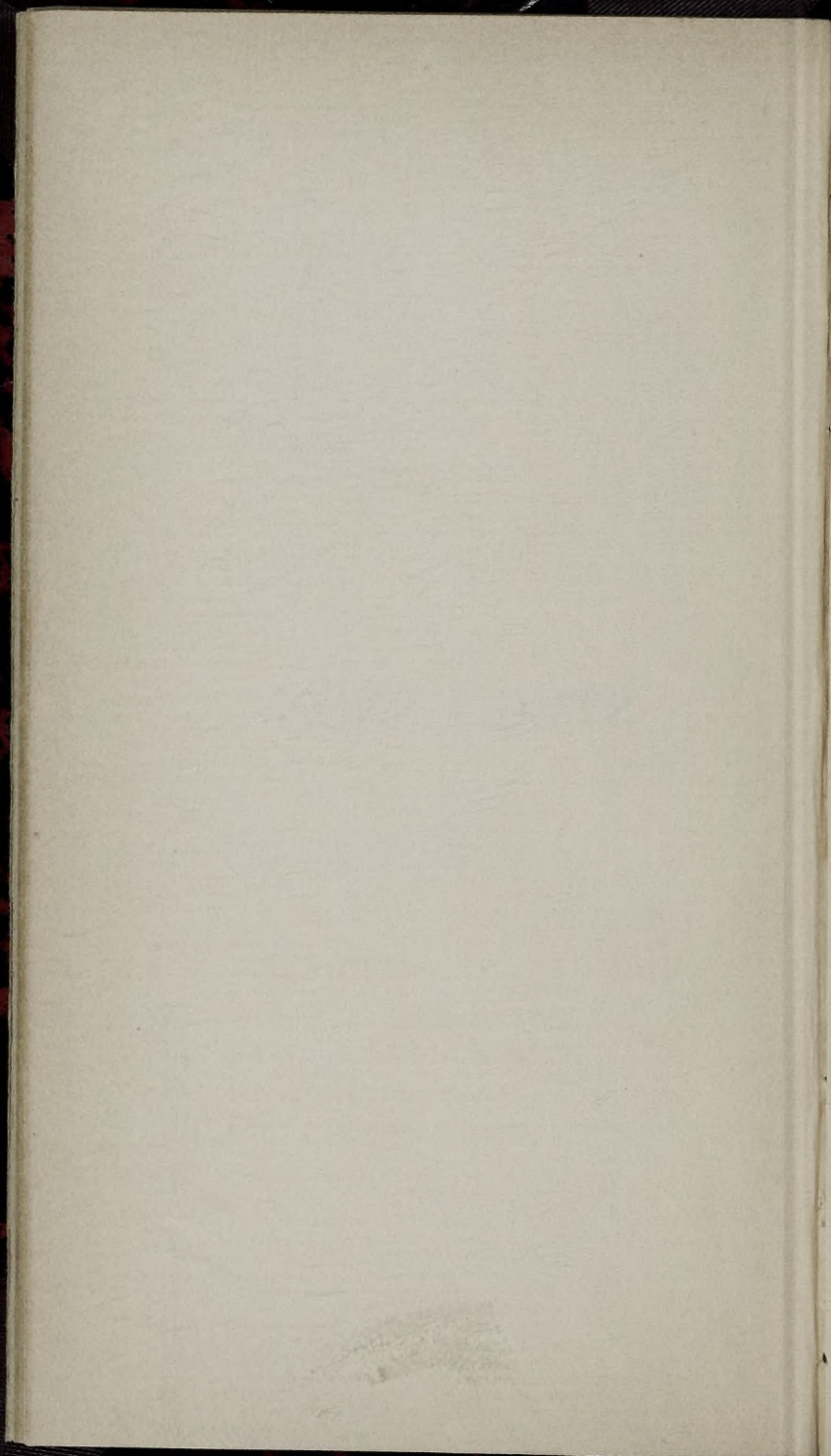
STOCKHOLM

CHEGERNANDTS FÖRLAGS AKTIEBOLAG.

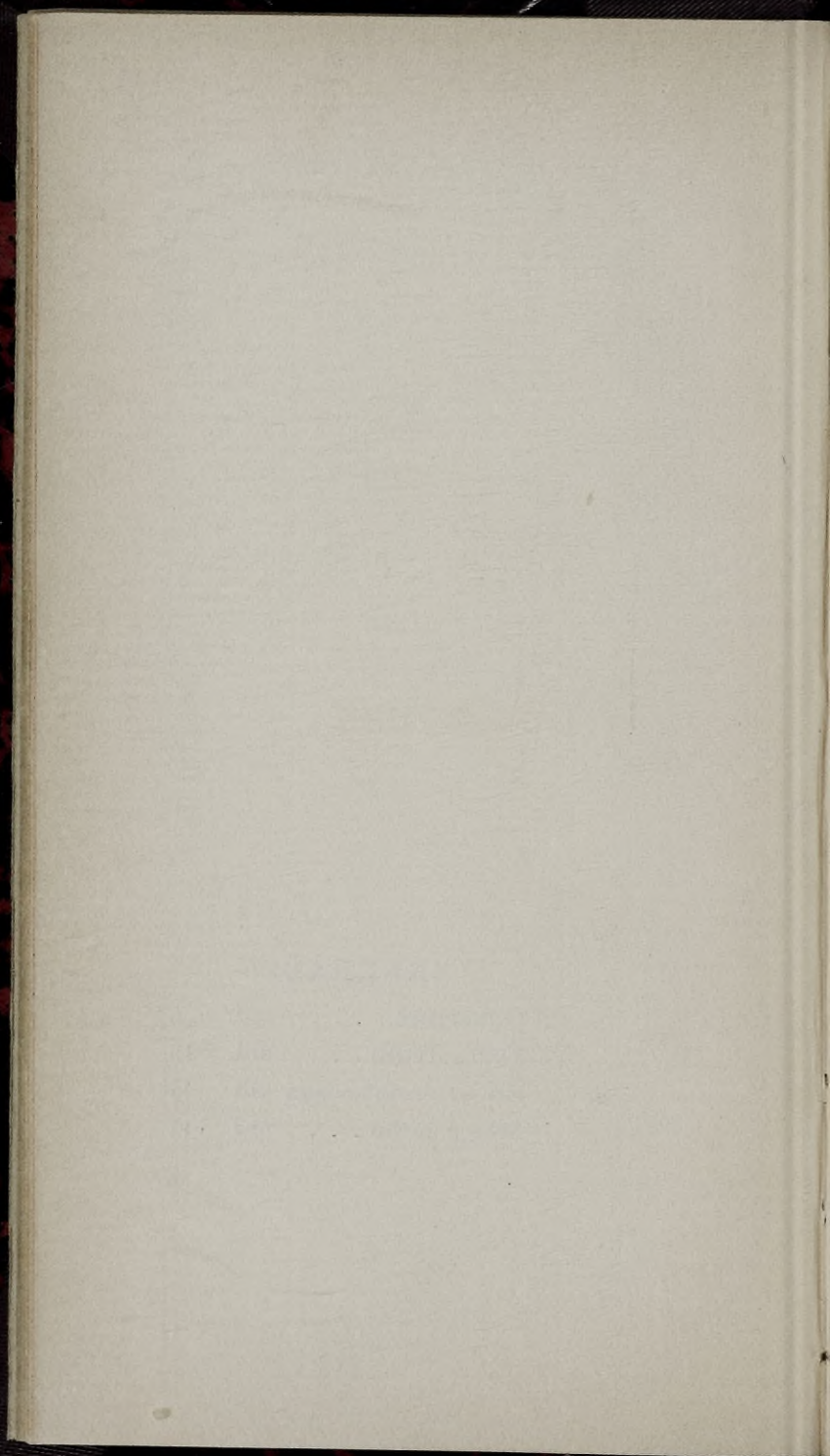
STEG I SNÖN.

af
H. M. Nordlindh.

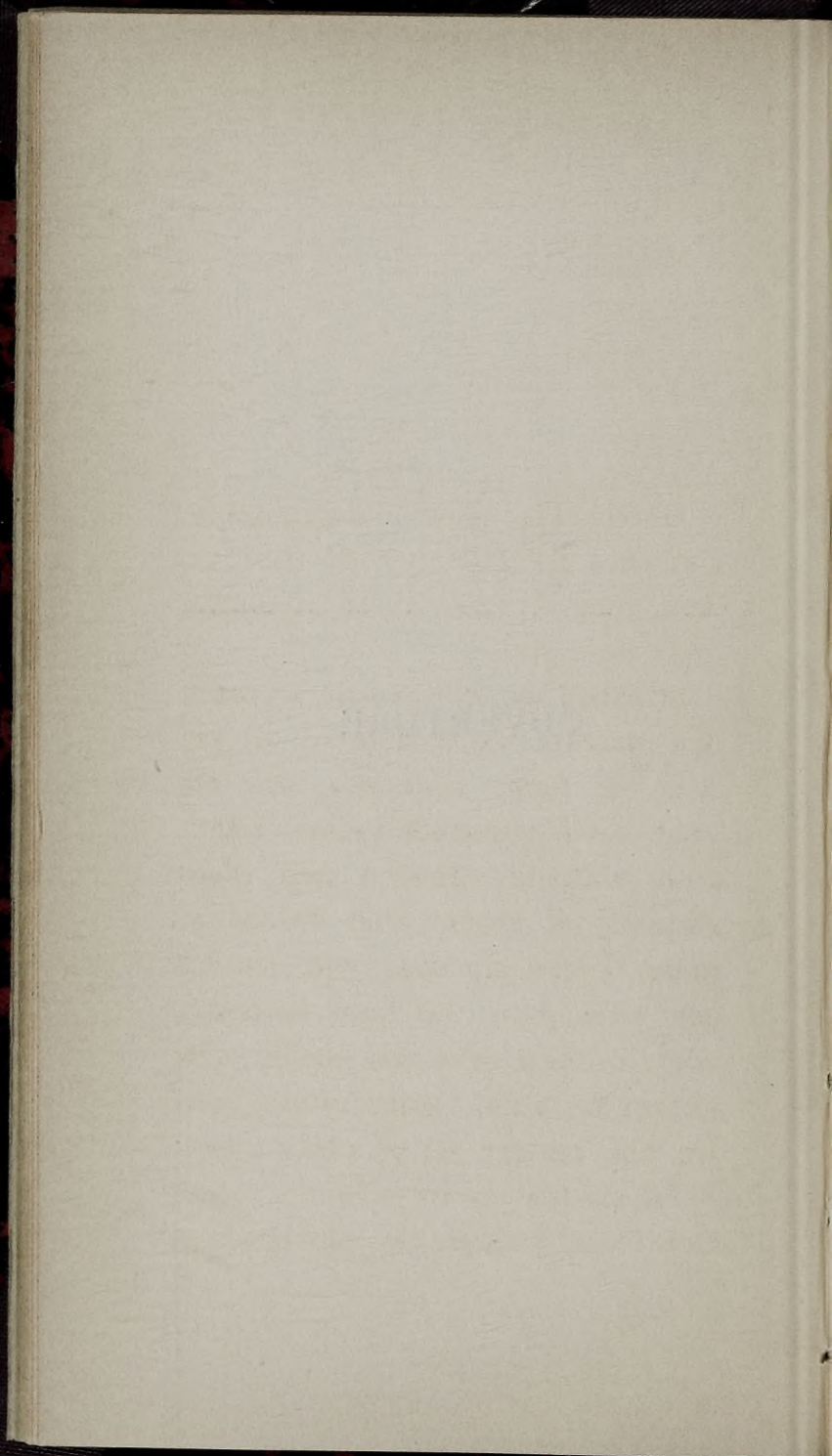

INNEHÅLL:

Ouverture	sid.	5
För solvind	sid.	13
En vildmarkssaga	sid.	41
Steg i snön	sid.	111

OUVERTURE.

Hafvet låg lugnt i morgonsols-
glansen. Blott då och då drog en
lång, tung dyning, lik en snyftning,
öfver dess yta.

Stranden var hvit af hvit, fin sand,
den sträckte sig från östan till ve-
stan, så långt blick såg, som ett
smalt band, glänsande i solen. Lång-
samt sluttade stranden ned emot
vattnet, på krönet stod en rad af
tallar, deras stammar voro smärta
och kala, buro de lätta kronorna
högt, sträckte dem mot himlen; och
mellan de glesa träden syntes him-
len blå, rymden fri på andra sidan.

På sanden låg en yngling i sömn.
Den hvita dräkten föll mjukt kring

hans kropp. Hans hufvud, lutadt bakåt något, hvilade mot armen och hans drag voro som stelnade af sömnen, liflösa nästan, där var hvila, död ro. Blott när dyningen kom och suckade mot stranden, gick en skälfnig öfver ansiktets muskler.

Brisen kom från hafvet, sakta kom den, drog med sång genom tallarna och väckte vågorna i hafvet.

Vågorna vaknade och som glada barn, hand i hand, började de vandra mot kusten. Och när de hunnit den, var det som öppnade de armarna och kastade sig i den hvita sanden, och vid hvarje vågslag steg en klang, lyfte sig en ton, och de förenade sig alla dessa toner och smälte samman, det blef ett enda jämt brus, ingen melodi var där.

Och ynglingen, som sof i sanden, hörde bruset i sin dröm, det drog en rodnad som en sky öfver kinderna och munnens linie mjuknade och log.

Ögonen öppnade sig sakta, leende emot solljuset, och ännu halft i dröm reste han sig, stod där hög och ljus på stranden, dräkten flöt omkring honom i enkla veck, som följde och dämpade kroppens linier; stod och såg ut emot hafvet och skuggade blicken med handen, ty morgondagern var hvit och skarp. Han såg vågorna komma emot sig, hand i hand, leende i solglansen, det var som gick hela hafvet honom till möte.

Hans öra var bundet vid hafvets brusande, vid alla vågornas toner; lyssna, var det ej skilda stämmor, var där ej olika klang i hvarje böljeslag? — Det var som sorl af unga röster.

Trollbunden var han, hela hans själ var fången i lyssnande.

Långsamt höjde han armarna, manteln föll tillbaka och lämnade hans armar fria, de voro hvita som den hvita sanden.

Det var som stod han inför en orkester eller inför en kör af tusentals röster och ännu fången i lyssnande, med den leende blicken stel och siande, började han sakta röra armarna och föra dem fram och åter, som befallande öfver bruset af tonerna, som för att leda dem och styra deras gång efter sitt behag.

Och tonerna af vågorna, de samlades och skildes, samlades och skildes, och sakta, omärkligt nästan, bröt en melodi fram genom det entoniga sorlet, tonerna samlades och skildes, svag ljud melodin först, som med dimmiga konturer, så bröt den

fram allt klarare och renare, det klingade jubel däri.

Det var vågorna, som sjöngo.

Brisen från hafvet växte. Den hven pipande genom furorna och kastade sig, stolt af frihet, ut i rymden på andra sidan. Vågorna reste sig höga och fingo hvita kammar, hela hafvet lyste hvitt, solen glänste på skummet.

Manteln fladdrade för blåsten kring ynglingens kropp, där han stod, befallande som en ung konung, och ledde vågornas sång, som steg och växte allt högre, melodin, som stormade fram allt friare och starkare.

Vågorna kommo fjärran ifrån, vida öfver hafvet vandrade de, vandrade, vandrade blott för att kasta sig mot stranden, blott för den klangens

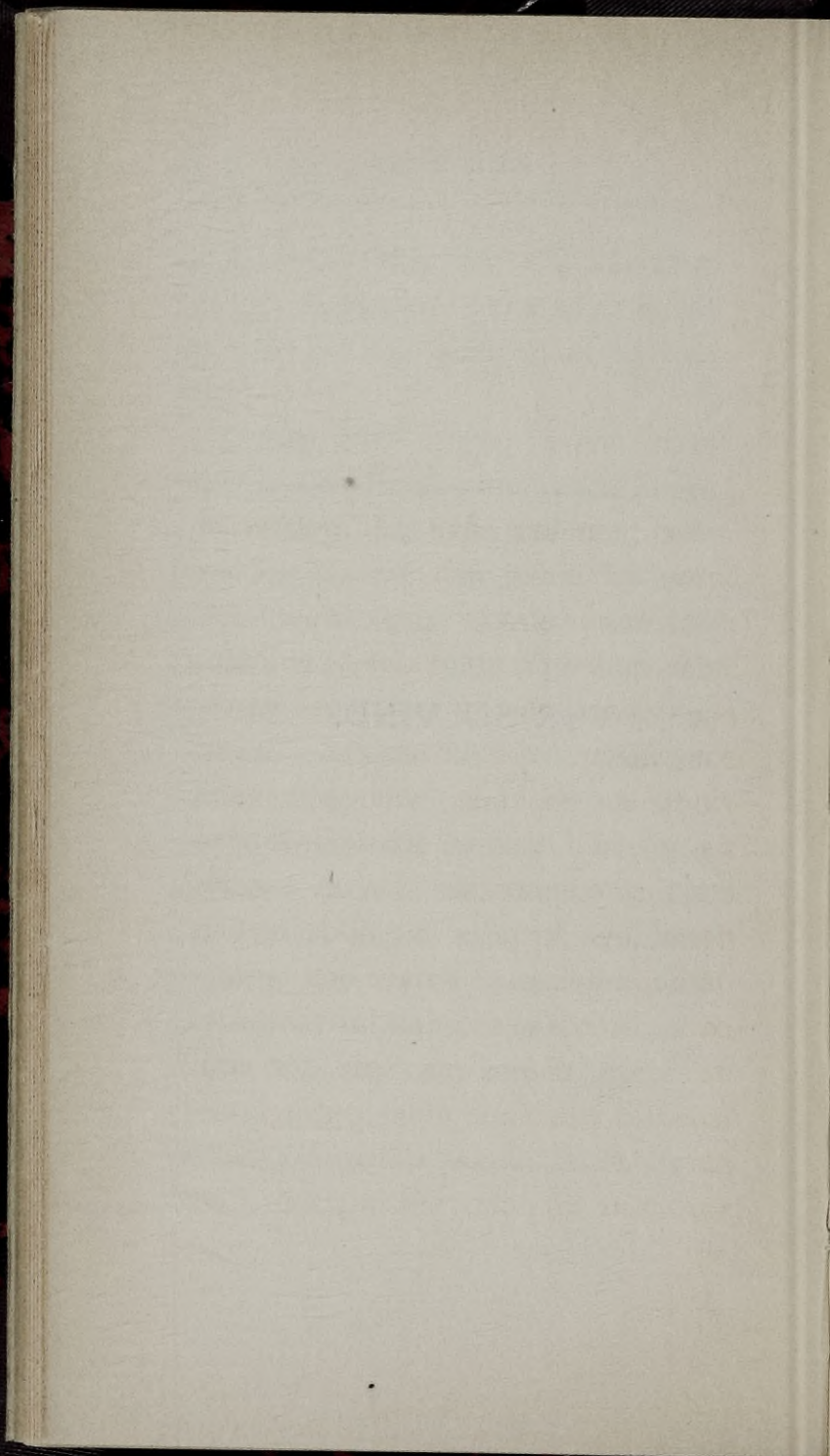
skull, som lyfter sig då. Lyssna, var där ej klagan i deras sång också — den Brustna klangen af lif som dör?

Vinden blef storm, hafvet lyste bländande hvitt, vågorna vräkte högre och vildare, det hvita skummet bröt fram ända till ynglingens fötter. Solglänsta droppar stänkte omkring honom, hafvets sång steg hög och förfärlig, som för att krossa honom.

Men lugn stod han där, blott armarne rördes häftigare och än stoltare och melodin brusade fram allt väldigare, sjungande, dånande, det det var en hymn, som jublade och klagade och lyftes och bars mot rymden af millioner röster.

Det var vågorna, som sjöngo.

FÖR SOLVIND.

Det var en dag af kväfvande hetta, af buller och arbete. Solen föll i raka strålar ned öfver den stora staden lik ett dödande eldregn. De väldiga husens murar och gatornas stenar voro brännheta. Ingen vindfläkt svalkade, vinden vågade sig ej in i staden och gjorde den ett försök, trängdes den in i gränderna och kväfdes till döds mellan de höga husen. I parker och promenader syntes ej en enda lustvandrare, de klara dammarna voro förvandlade till stinkande pölar, springbrunnar lekte ej, fåglar sjöngo ej, gräset var hvitt af dam, allt var tyst där, allt dödt.

Men på gatorna, som lågo hvita i solsken, krälade det aldrig hvilande arbetets tåg, under buller och larm. Långa rader af vagnar ringlade fram längs gatorna, rasslet af hjulen mot stenarna tystnade ej en minut, ljud oupphörligt, envist som en flugas surrande, aldrig tröttnande. Hästarna, dignande af hetta, sänkte sina ångande mular mot marken, körsvennerna sargade deras länder med råa piskslag, allt under det de utstötte vilda förbannelser, som stego genom larmet och sänktes igen till mumlade svordomar.

Från fabrikernas skorstenar steg röken, dammet hvirflade upp under hästarnas hofvar och vagnarnas hjul, från gränderna höjde sig rännstenarnas stinkande ånga, — röken, dammet, kloakernas dunster stego och samlades, stego från alla hus, alla gator, alla delar af den stora staden,

höjde sig och växte, förenade sig högt öfver taken till en enda väldig, ångande pelare, hvilken steg och steg — som offerröken till det trälande arbetets gud — steg och slutligen förlorade sig i rymden.

Genom vimlet af tyngda, arbetsböjda människor skymtade en ynglings höga, smärta gestalt. Det var den unge Heribert. Men han som annars hade fritt löje på läpparna och stolt glädje i sitt skick, han gick böjd nu, dyster nu, med tung gång. Man vände sig ej om och såg efter honom som vanligt, de unga flickorna logo ej mot honom, lade ej hufvudena hviskande samman. Han hade egt solen i sitt öga, hade ständigt vandrat som till fest med lyckans fe som slafvinna vid sin sida, — och nu var han också, han också arbetsgudens träl. Den stora stadens gud hade tvingat

honom på knä för sin tron, böjt hans stolta hufvud, låtit hettan smida ett pinande glödband kring hans tinning, och nu gick han där lutad som en träl och med dystert slutna läppar.

Ner emot hamnen vandrade han och när han kommit dit, stannade han på stenkajen, stod länge där, såg utåt.

Han såg hafvet, en smal, blå strimma i fjärran, långt borta, bortom hamnens lugna vatten, som var grumladt och fett af afskräden, hafvet, som glittrade i sol, det var vind därute, vågor och saltstänk voro där och där långt, långt i fjärran skymtade ett hvitt segel mot blå himmel.

Länge stod han där och sakta, omedvetet höjde han armarna mot den glittrande randen därute.

Så vände han hastigt och gick mot staden igen. Men det var som

rytm af en vårsång i hans gång nu,
det var ljust leende i hans blick
nu, som såg han in i en skön kvin-
nas ögon. Och hvar han gick fram,
vände man sig om och hviskade och
där for ett skimmer af välbehag
öfver gubbarnas drag och ömt leende
öfver flickornas röda, lystna läppar.

När nästa dag het som en Herrens förbannelse steg öfver staden, gled en slup, dragen af höga, hvita segel, sakta ur hamnen.

I aktern stod Heribert, glad hade han lagt sin arm om rodret, hans blick gick leende och ljus kring neyden. Han hade sprängt bojorna nu, lyfte sitt hufvud stolt som förr, fritt som förr, han lyssnade leende — som till en barnsaga, som ej mer har makt att skrämman — till helvetesmusiken från staden, helvetesmusiken till gudens ära, larmet, bullret, som ljud oupphörligt, döfvande, och då och då genombröts och slets itu af en klockas gälla ljud eller ett skärande skri.

Staden gled bort allt längre bakom honom.

— — Men Heribert var ej ensam i slupen, hans vänner voro med honom. Helmer var där, — han var tyst än och mörk af minnen, satt och stirrade ut mot den blå strimman därborta, men ju större den blef och ju mer hafvet öppnade sig för hans blick, dess mer ljusnade hans drag, vidgade sig hans öga.

Melker var där, Melker, han med den ljusa, blå blicken och leendet kring de fjuniga läpparna. Han hade lättjefullt lagt sitt barnsliga hufvud i sin älskades, den sköna Leilas knä. Leila var smal och smärt och ormligt smidig i hvar rörelse, svart var hennes hår och ögonen svarta och stora och de växte och vidgades i glädje, när hon såg ned och mötte Melkers blick.

Med ena handen sluten i Helmers och den andra tanklöst lekande i Melkers hår, satt den ljuslockiga Minda och stirrade med drömmande ögon öfver relingen ned i vattnet; hon gladdes att se, hur mjukt sluppen gled genom vattnet och hur vågorna blefvo skum vid dess sida.

Heribert blickade stolt öfver sina vackra följeslagares grupp, — men det var väntan i hans blick.

Då gick dörren till kajutan upp, ett flickansikte tittade fram. Det var Heriberts älskling, det var Mirja. Hela solskenet lyste öfver hennes gestalt, den starka dagern bländade henne först, hon lyfte handen till skydd; hennes ögon hade en sällsam, bedårande skiftning i grönt och på hennes kinder var en rodnad, som ständigt steg och föll, allt efter hennes tankars vaxling.

När hon såg, att Heribert log emot henne, var hon i ett språng vid hans sida, lade sin arm om rodret som för att hjälpa honom, och reste sig på tå för att lägga sin kind intill hans.

Stadens halfbåge blef allt mindre och mindre, sorlet hördes knapt mera.

Vattnet krusades af lätta, hastiga vindkast, som snabbt förde dem framåt för bugtande segel.

Hafvet öppnade sig emot dem, blått, glittrande, öppnade sig som en vid, oändlig famn och allas ögon blickade, tårade at lycka, mot dess gränslösa vidder.

Heriberts slup var hvit, en gyl-lene rand kring relingen, den glänste som en krans af eld i solen.

Och nu seglade Heribert och hans vänner omkring på hafvet. Än syn-tes deras segel långt ute på den blå öknén, där intet land mer ses, där de långa jättevågorna rulla från horisont till horisont. Än gled de fram längs stranden, tätt efter den gröna stranden, lyssnade till vågor-nas skvalp mot stenarna, lyssnade till vinden, som satt och sjöng i trädtopparna.

Ständigt ljud det sång från deras slup och till sången ljud klangen af cittra. När en sång tystnat, tog

genast en annan vid, när en af dem tröttnat att sjunga, började strax en annan. Klar, ljus, leende gick sången ut i den blå rymden. — Någon gång ljöd med sorgsen klang en vedomdsvisa. När dess eko domnat, var det tyst en stund; drömmarna kommo, smygande, sorgsna, svepte sina slöjor omkring dem, — till dess någon tog upp en sång igen, som munter och silfverklar slet sönder drömmarnas dok, lockade de andra att sjunga med och gick jublande som en hymn öfver vattnen.

Men gladast voro de, då stormen piskade vågorna till skum, när det forsade hvitt för bogen. De seglade gärna för fulla segel då, vild var ofta deras färd. De tyckte om att se böljorna vräka höga omkring dem, att känna, hur saltstänket piskade deras kinder, att känna, hur slupen pressades ned mellan vågorna och

lyftes igen och sjönk ånyo och ilade framåt på nytt, i vild, stormande rytm.

— — Några fiskare stodo en mörk stormafton ute på klippudden, där bränningen fräste som värst, och spejade ut i mörkret, spejade efter vrak, — då sågo de ett högt, hvitt segel, som plötsligt dök fram ur dimman, spöklikt hastigt skymtade förbi tätt invid bränningen och försvann och slukades upp af mörkret på andra sidan udden. De stirrade bleka på hvarandra, — de hade hört klang af cittra och klang af höga, ljusa röster, hört genom stormen en sång, som strax dog bort igen med spöksynen och döfvades af dånet och bruset och hvinet.

Det var en röd solafton; den skogiga stranden stod röd i kvällssol, röda voro höjderna därbortom; och de kala, nakna klabbarna, utposterna mot hafvet, lyste med blek, skär glans.

Fiskarbåtarna vände hem till hamnen nu, till det röda fiskläget. De gledo fram med slappa segel för den svaga aftonbrisen. De kommo från alla håll, fjärran ifrån, men alla styrde de mot samma mål, sakta glidande genom vattnet.

Himlen och hafvet färgades ett ögonblick lika och seglen voro som hvita fåglar, som sakta sväfvade fram genom rymden.

Heriberts slup seglade för kvällsfläktarna längs de yttersta skärens rad. En lång strimma af guld lyste bakom den.

Heribert och hans vänner njöto af det sista solskenet, af lugnet, tystnaden.

De hade badat nyss, deras hvita kroppar hade summit omkring i det friska, salta vattnet, det hade yrt som guldstänk omkring dem i kvälls-solsglansen.

Nu voro de trötta efter leken och hvilade ut. Leila hade gått fram emot fören, Melker såg hennes gestalt teckna sig emot den röda aftonhimmeln, hafvet bredde sig framför henne, det var som skred hon fram öfver hafvet med en drottning's gång.

Helmer stod vid rodret, hans läppar logo, Minda satt vid hans sida, och ibland lutade han sig ned öfver henne och hon böjde lekfullt huf-

vudet tillbaka och hennes blektröda läppar öppnade sig emot honom, fuktiga som en daggig blomma.

Men vid relingen satt Mirja, efter badet hade hon svept sin dajliga, matthvita kropp i en grön mantel, hon satt lutad emot armbågen och dräkten lämnade hennes runda armbår och bar hennes barnsligt mjuka skuldra. Hon lät sitt smärta, smidiga ben hänga öfver relingens kant och släpa i vattnet, det porlade sakt om den hvita vaden.

Hennes underliga, gröntskimrande ögon stirrade ned i djupet; hon drömde, att hon var sjöjungfrun, som röfvats från sitt rike, hon drömde, att hon lefvat hela sitt lif därnere i gröna kristallsalar, till dess prinsen kom och förde henne hit upp i solvärlden.

Heribert — hans mörka hufvud med den svarta skuggningen under

ögat stack sällsamt af mot hans dräkts hvithet — Heribert lät sin blick glida öfver Mirjas gestalt, som doldes och skymtade fram under den gröna manteln, den dröjde tankfull vid hennes kinder, som voro blekare än vanligt, hvita nästan, och vid hennes djupa ögon och hennes läppar, de voro rödare än blod, — han visste, att hennes kyssar voro heta och stingande och ljufva.

Då och då knäppte han ett ackord på cittran, klangen steg och dog sakta, dallrande hän. Så började han sjunga, tyst först, smekande tyst först, så allt högre.

För solvind glider vår glada slup
på vågens solglänsta spetsar.

— Men sorgen bor uti hafvets djup
och sorgen öfver oss kretsar.

Vår farkost seglar i solig stund
i glada lekande bukter.

— Men sorgen bor i hvart hjärtas grund
som mask i rödaste frukter.

* * *

Låt sången klinga till cittrans ljud
i ljusa leende toner,
må sången ila som glädjens bud
till vida främmande zoner!

Än glittrar solen på vågens dans
i kamp mot skymningens slöja.
Må vinet skimra i guldröd glans
i glas, som hänfördt vi höja!

Så ömt, så gladt som till kyss och smek
de röda böljorna vandra.
Må unga kroppar i kärlekslek
sig linda fritt kring hvarandra!

* * *

Men sorgen bor uti mörkdjupt haf
och måsen klagande skriar;
om sorg, som väntar, om död, om graf
dess hesa spökstämma siar.

Så låt oss svärja med uppräckt hand
och fria jublande hjärtan,
så låt oss svärja i kvällens brand
att kämpa, kämpa mot smärtan!

Vid hvarje strof hade Heribert böjt sig ned och kysst Mirjas krusiga, askfärgade hår, som flöt fritt och släpade en flik i vattnet.

Men när den sista tonen stigit i jubel och dött bort, sökte hans läppar hennes och han lutade sig öfver henne och sjönk helt ned i hennes famn och den gröna manteln gled åt sidan.

Det var tyst nu, de andras hviskningar hade tystnat nu, tyst var allt, kvällstillt allt. Man hörde blott sorlet om bogen och hur de döende vågorna vänligt klappade mot slupens sida, och de älskandes heta, flämtande andedräkt.

Den röda glansen blef allt blekare. Fiskarbåtarnas segel voro helt nära hamnen nu, de eftersta hade stuckit ut årorna och de sista solstrålarna lekte kring de glänsande, glittrande årbladen.

När skymningen kom och natten, läto de slupen glida in mellan skären mot den skogiga kusten. De kastade ankar där tätt intill stranden i en liten vik, där lummiga alar stodo i halfcirkel och speglade sina blad i det mörka vattnet, bakom reste sig högstammade tallar och spetsiga granar tecknades dimmigt, som florhöljda spjut, mot himlen.

De hörde, hur böljorna skvalpade mot stranden; — men utifrån de yttersta skären ljöd bränningens brus, de tunga dyningarnas dån, som i afmätta, väldiga tonvågor välte in emot landet.

De lågo i en grupp på båtens däck, i smekande omfamning; då och då hördes klangen af bägare och det perlande vinet gjorde deras kyssar heta.

Men från stranden hördes sus, prassel, hviskningar. Det var vinden, som kom djupt ur skogen, smög sig fram under grenarna, lik en tjuf, en missdådare i mörkret, lik ett spöke, en vålnad, — vinden, som smög sig fram till stranden, böjde löfvet åt sidan och hviskade till dem därute på slupen, smög sig tillbaka igen och tittade fram ånyo.

Ej så ofta ljud klangen af bägarne mer — de lyssnade — kärleksorden, kyssarne väckte kvalm och leda, vinets smak blef besk. Inom dem

steg längtan att känna den fasta marken under sina fötter igen, att vandra på skogens slingrande stigar och känna gräset prassla under stegen.

Nu hviskade det igen.

De hade rest sig alla ur sina lättjefulla ställningar, sutto raka med vidgade, stela ögon och stirrade ängsladt omkring sig.

Hviskningen ljöd ånyo, starkare nu, hemsk, lockande.

Då reste de sig alla, en efter en, som sömngångare, som tvingade af en oemotståndlig makt; — en efter en, tysta, gingo de öfver den smala plankan i land.

Så började de vandra omkring på de bugtande stigarna mellan träden, alla tillsammans först, skilda sedan, två och två, — ensamma till sist.

Natten skred; — från buskarna ljöd prasslet, de tyckte sig se hvi-

skande, hviskande munnar, som sträcktes fram bland löfven. Ett blekt skimmer flöt från den skydolda månen, en blåhvit dimma sväfvade mellan stammarna.

Som gråa vålnader irrade de omkring. Ensamma gingo de och mötte de hvarandra, logo de tvunget med stela läppar och fjärmades igen. Glädjen var ej med dem mer, hade vikit långt bort; sorgen älskar att irra ensam, sörja ensam, hvem vet, hvarifrån sorgen kommer?

Länge vandrade de omkring med utsträckta, trefvande händer. Öfver dem reste sig furorna, sakta sus ljud från deras kronor. De sjönko ned vid stammarna, döljande ansiktet i händerna. Hvem vet, hvarifrån sorgen kommer? Omkring dem hviskade det, inom dem hviskade det, hviskade och snyftade.

Natten led. — Det började ljusna, dimman sväfvade bort och försvann, de sågo ej hur. Det ljusnade allt mer.

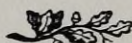
Den första solstrålen kom springande, kilade mellan grenar och barr, hoppade öfver det daggvåta gräset, som glimmade till och glänste. Så kommo där flera, i glad lek, de voro som rosenkindade barn, som tuta i röda lurar och ropa med klara stämmor: solen är kommen, dagen är kommen.

Heribert och hans vänner stodo med våta, undrande ögon vid stranden. Slupen vaggade för en lång dyning, som sökt sig in mot stranden. Hafvet glittrade, morgonbrisen kom, stark och mäktig, for susande, jublande genom träden, kastade sig öfver vattnet i mörka kårar.

De gingo ombord och snart svälde seglen för brisen.

Det låg dimma öfver hafvet och skären hägrade högt öfver vattenytan. Men genom dimman tyckte de sig skönja en kust, som steg hög, skimrande, i guldröd glans, lyste, lockade.

Och åter ljöd citterklang, åter ljus sång från slupen, som flög i den vaknande soldagen för utbredda segel mot hafvet.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or letter.

EN VILDMARKSSAGA.

IN VILDMARKEN

Nere i dalen låg kyrkan, den syn-
tes på långt håll från fjällen rundt
omkring, den lyste hvit — hvit i
solsken och hvit i regn. Och om-
kring den låg kyrkogården med de
lummiga träden, hvilkas grenar sträck-
te sig som välsignande armar öfver
grafkullarna. De röda stugorna lågo
täta därnere i dalen och där myllrade
af människor och alla kände de hvar-
andra och nickade vänligt gudsfred,
då de möttes.

Och där var dans i hvita som-
marnätter under ljus himmel och
dans på logen i mörka höstkvällar;
— — då var det skönt att masa
sig i höet och hvila sig efter dan-

sen, och så upp igen, då fiolen lockade, och gripa den vackraste flickan, henne med den korta, fladdrande kjolen och de heta kinderna, och svänga kring till dess allt dansade rundt för ögat, och så draga flickan dit bort i hörnet, där höet är mjukast och skuggan ligger tätast och hviska tokiga ord i hennes öra.

Och vackra flickor funnos där i bygden med kraftiga kroppar och glada läppar, snara till kyssar och muntra ord. Det låg sol i blicken hos Soldalens flickor; det låg sol öfver Solbygden.

Men högt uppe låg Jägar-Henriks stuga, tätt under fjället låg den, mellan tallar och granar, som stodo som vakt och ströko sina yfviga grenar mot rutorna, när stormen kom hasande nedför fjällsidan. Ensam bodde han där och ensam lefde han.

Om dagen ströfvade han vida omkring i bergen, geväret på axeln, och ofta rullade ekot af hans skott öfver vidderna. Men om kvällen satt han på bergsklinten ofvanför stugan med fiolen i hand och såg, huru fjällen stodo röda i aftonsol, och hörde, hur granarna gnolade de gamla visorna, som han aldrig tröttade att lyssna till och som han kände så väl som pilten känner sin moders käraste sång. Och då knäppte han sakta på fiolens strängar till skogens sus eller spelade en vek melodi, allt medan fjällets rodnad dog och ljuset slocknade.

Och folk söderifrån, som kommo vandrande med ränsel på ryggen och bestego fjället för att se den vida utsikten, de sågo ofta Henrik. Än skymtade han förbi dem, hoppande från klippblock till klippblock på

jakt efter en ren, till dess han försvann och skymdes undan bakom en höjd, än stod han öfverst på fjälltoppen, dit de sträfvade, och hans höga gestalt tecknades stolt mot himlen; — men när de kommo dit upp, var han försvunnen.

En gång hände det, att ett par turister kommo för att bese Ulfskogsfallet, det är det vildaste fallet i trakten. Svår var vägen att hitta och länge hade de gått, då de skymtade det hvita vattnet mellan granarna. Plötsligt ryckte de till förskräckta, där midt ute i fallet satt en mänsklig gestalt, en yngling var det, stenen, där han satt, var glänsande våt af skummet, och på båda sidor välte sig vattenmassorna. Hur hade han kommit dit? Men lugn satt han där, han hade en fiol stödd mot hakan och stråken ilade öfver strängarna. Hans ansikte var hvitt, ögo-

nen voro svarta och stela och stirrade ned i vattnet. Ett ögonblick lyfte han blicken och lät den glida öfver de två åskådarna, men gjorde ej en rörelse, lät blicken sjunka ned igen i fallet. Då och då trängde några toner från fiolen öfver bruset, det var en otäck melodi. De blefvo underliga till mods, de två på stranden, rundtomkring var ödemarken; de ilade därifrån, men melodin, som de hört, bet sig fast i deras öra, och följde dem, — de tyckte, att det prasslade i buskarna omkring dem.

Det var Henrik de sett därute i fallet.

Och man frågade folket nere i Soldalen, hvem han var, som de kallade Jägar-Henrik. Men korta voro svaren, som gåfvos, och mulna blickarna, som ledsagade dem. För vid

pass femton år sedan, sades det, hade hans fader kommit vandrande öfver fjällen med en femårig gosse vid handen. Det var en gammal man med hvitt, hängande hår, men hög och stark. Han hade timrat stugan under fjället. Nu var han död, men af honom hade Henrik ärft bössan och fiolen och lärt sig spela de underliga melodierna.

Men frågade man, hvem hans moder var, så blef en axelryckning oftast svaret och ingen kunde svara med visshet. En sade, att hon var en skogshuldra, en annan menade, att hon var ett sjörå. Men sporde man gamle Per i Östergården och stod man väl med gubben, så berättade han, att hon var en fjällande, en fjällhuldra, en sådan, som bor endast där bergen sträcka sig högst mot himlen och där snön ligger hvit sommaren lång.

Henrik mindes från det han var barn, att han ofta längtat dit ner till dalen, som han sett skymta grön och ljus mellan trädstammarna. Han hade bedt sin far att få gå dit ner, där var så ljust och vackert, men då hade denne talat bittra ord om bygden och människorna därnere och tagit honom med upp på fjället, och när de stodo högt däruppe och sågo fjärran berg blåna i den klara luften så nära, så nära och örnen kretsade högt under blå hvalf, då hade Henrik glömt sin längtan till dalen. — Men den hade snart vändt tillbaka.

Nu sedan fadern var död, hade Henrik ofta varit därnere. När dimman låg tung och molnen ströko lågt längs fjällsidorna och det var mörkt i stugan och skumt mellan granarna, då längtade han dit. Det var ljusst därnere och solen värmde, men aldrig trufdes Henrik där, man såg efter honom med undrande blickar, svarade honom skyggt och fåmäldt, själf blef han försagd och han vände snart tillbaka till sin stuga under fjället. Nu var han tjugu år och det var längesedan han varit i bygden. Han lärde sig att älska blott det hvita, obeskrifliga ljuset på vidderna och den tunga skuggan under fjället.

Men den sista vintern och våren hade han börjat längta efter Soldalen och dess människor igen. En pojke därnere hade en gång ropat

efter honom, att han var son till en huldra, son till ett troll och själf ett troll. Då hade han lett däråt, men nu mindes han ofta gossens ord och han började märka, hur trollen drefvo sitt spel med honom. Han skymtade dem i skogen mellan stammarna, de doko upp ur fjälltjärnen med långt, grönt hår flytande på vattnet. En kväll, då stigen var skum och han vandrade hemåt, hemsk till mods, hade hon kommit fram mellan träden, en huldra med smidig kropp, med hvita, smala armar sträckta emot honom och glansig, sugande blick. Då hade han sprungit åt sidan och ej hvilat förr än han satt i sin stuga.

Ända fram till hans boning brukade de komma. Om kvällen, då han satt där utanför och sakta smekte fiolen, kommo de. De smögo från gran till gran, ibland tisslande,

hviskande, ibland ljudlöst tysta, de satte sig i en ring omkring honom, halft dolda bakom stammarna, och deras blickar glimmade emot honom. Då blef han hemsk i hågen och gick in i stugan. Men då vågade de sig fram till dörren och knackade och hviskade hans namn, då smögo de fram till fönstret och han såg deras ögon som bleka flammor därute.

Men värst var, att han kände en sådan dragande längtan att svara på deras rop, att gifva sig trollen i våld och lefva deras lif därborta i dunklaste skogsdjup, dit aldrig människofot når. Han kände en så tvingande lust att gripa om huldrornas smidiga lif och trycka deras böljande kroppar intill sig och kyssa ögonens bleka flammor och kyssa blodigröda läppar.

Men om dagen blygdes han öfver dessa tankar och han undrade, om det kanske ändå var sant, att han var släkt med de fagra, lockande huldrorna.

Midsommarkväll. Sommarnattsljus i skogen. Så ljust, så skumt.

Henrik längtade till Solbygden, öfverstarkt grep honom längtan. Han ville se folk och människoboningar, han ville se flickors dans i hvita natten, han ville höra spel och glam och smekande hviskningar i skumma buskar.

Men mest längtade han af fruktan för trollen, skogen stod så lockande trolsk, han kunde ej kämpa mot huldrorna i natt.

Och sakta knäppande på fiolsträngarna vandrade han mot Soldalen. — De voro där i buskarna, han hörde dem tissla och hviska

hans namn. Och han skyndade, ilade framåt lik den som hvart ögonblick väntar ett slag. Men huldrorna smögo i dunklet och lurade och lockade och längtade att fanna honom.

Men skogen tog slut och trollen kunde ej följa längre. Henrik gick glad och lätt om hjärtat ned mot byn. Så sällsamt ljust det var här, där skogen ej skymde. Redan hörde han dansmusik och spel och såg helgdagsklädda flickor skynda mot dansplatsen. Därnere var stoj och lek, där var pratande och glammande. Henrik stod och såg och lyssnade och hörde, hur spelmannen i tröga takter gned den gnisslande fiolen, såg hur pojkarna stam-pade i marken, hur de grepo nytt tag om flickorna och svängde kring i klumpigt virrvarr. Stoj och skratt.

Då satte Henrik fiolen till hakan och började spela till dans. Som

en skälfvande snyftning kom tonen, så djup, så vek. Alla lystrade, spelmannen släppte sin fiol. Å, så han spelade. Dansen började igen, men slut var skratt och glam, man hörde blott det lätta stampandet af fötter och kjolarnas hvin och öfver det ljud fiolens röst. Så tyst gick dansen, som ville man ej störa natten, man visste ej, om den sof eller vakade, man var så rädd, blott icke störa den.

Å, så han spelade. Än gled tonerna långsamt fram, klara som vattendroppar, som falla, än brusade de i svindlande rytm, stego som en svärm af fåglar, jagade hvarandra, vilda, vilda af frihet. Och det var dans och jubel i takter, som domnade hän, gråt i de yrande tonerna.

Å, så han spelade.

Och dansen gick i den ljusa natten och så hade aldrig dansats i

Solbygden förr och Henrik greps af melodins trollmakt, kastade fiolen ifrån sig och grep en flicka om lifvet och dansade.

Spelmanen tog upp, men så matt ljud hans fiol, så tunn hans ton. Det blef slut med dansen och förtrollningen bruten och tyst gick Henrik ur den undrande skaran och gick hemåt på de ljusnande stigarna och med första morgonstrålen trädde han in i sin stuga igen.

Ljusa sommardagar. Himlen stilla och blå, dag efter dag lika klar. Till och med där tätt under fjället var det sol och ljus, solen föll i en bred strålfod in genom Henriks ruta.

Dagarne långa ströfvade Henrik omkring i fjällen. Däruppe på vidderna, där luften är så lätt och ljuset så underligt klart. Drömmande gick han, utan mål, bössan fick som oftast vara i fred.

När kvällningen kom, var han åter hemma. Då satt han under den närmaste granen, den höga, gamla, där hade han suttit som barn och lekt och haft underliga tankar, medan far jagade ripor i fjällen. —

Han hade gärna fiolen i handen då, han satt och sökte spela skogen till sömns, till den djupa, tysta sömn, som höstskogen har. Förgäfves spelade han de mest smekande vaggvisor, — i halfslummer låg skogen, som med halföppna ögonlock, och just då han trodde, att ögonen skulle slutas helt och den första djupa andningen dragas, började fåglarna kvittra muntra morgonvisor och skogen slog strålande upp blicken.

Men trollen hörde han ej längre af och huldorna läto honom gå ostörd; och han längtade ej efter dem.

Henrik drömde soldrömmar. — Den flickan, han velat dansa med midsommarnatten den dansen, som alla fingo dansa utom han själf — den flickan hon var den vackraste

af dem allesamman. Hennes höga bröst hade flämtande tryckts emot honom, hennes ögon och hennes heta kinder hade lyst genom natten. Astri hette hon, Astri i Risebo, och hon var känd för sin skönhet vida omkring, och om henne var det nu Henrik drömde, när han gick de villsamma vägarna i fjällen, och om henne var det han spelade sina visor.

Så var det en gång en afton, då han kom från högfjället. Öfver hvita, vida snöfjäll hade han vandrat, nu var han kommen ner i löfskogen. Snåren voro täta och rispade hans kläder och myggorna surrade omkring honom som galna. Men han märkte det icke.

Det var en så förunderligt fager kväll. Röda, röda stodo fjällen där på andra sidan Kolasjön, snöfläckarna glänste i underbar färgton.

Luften dallrade af sol, af sol och lycka. Henrik kände som ville han fånga denna sol, gripa den fatt och dikta den i visor, bleka, röda visor.

Han väcktes ur sina drömmar af koskälleklang och en flickrösts lock och rop, han såg sig förvånad omkring, han kände först ej igen sig, visste ej, hvar han var. Så såg han, att han kommit helt nära Risebosätern, den låg en halfmil från hans stuga; — hans hjärta tog till att bulta, heta blefvo hans kinder. Det var Astris röst han hörde, Astri, som ropade, och han hörde, hur skällorna svarade på hennes lock och hur korna trampade genom småskogen.

Han stod länge obeslutsam, slutligen gick han långsamt mot sätern. Allt starkare ljödo ropen.

När han nu kom långsamt vankande uppför backen, som ledde

mot säterstugan, såg han Astri, mot blå himlen såg han hennes gestalt teckna sig, halft vänd emot honom. — Fager var hon. Stor och stark stod hon där med brun och käck nacke, med kraftiga skuldror och kraftig barm; håret, rufsigt och vildt, guldgult i solen; de runda, bara armarna höll hon lyftade med händerna som lur för munnen och ropade, ropade ut öfver kvällstilla, solröd nejd.

Nu var han strax bredvid henne. »God kväll», sade flickan, »tack för sist.» »Tack själf», sade han, satte sig på stugutrappan, lutade hufvudet tillbaka och såg på Astri, där hon stod i solskenet; hon hade slutat att ropa nu; korna kommo, en efter en, samlade sig kring henne, trampande och råmande.

Fager var hon och frisk och ljus med rodnande kinder, kinder lena, mjuka, med barnslig rundning. Och

ögonen, — de voro andra än huldornas de, varma, djupa, blå, man såg ej botten i dem; och så glittrande och glänsande och skälmska, när hon log.

Och så ropade hon igen.

Vildmarksklädd var hon, i fjällen är det ej så noga med dräkten; kjolen var så kort och sönderrifven i kanten, de bara, runda vadorna syntes. Knapparna i lifvet voro borta och den höga barmen lyste hvit emot den bruna halsen och de bruna armarna.

Astri tittade skyggt mot Henrik, han satt tyst, såg blott på henne med sina svarta oroliga ögon, hon mindes, att man sagt henne, att hans mor var ett troll. — Tystnaden tryckte; — så sade hon med en skälmsk glimt i blicken:

»Hvad var det för en galen me-

lodi, du spelte i Solbygden mid-sommarkvällen?»

»Jag vet inte,» svarade han kort, så fortsatte han sakta, som för sig själf,: »den har jag lärt en höstkväll i skogen, därborta i sjumilaskogen vestan för vestanfjällen har jag lärt den af älfvorna. De dansade där på en rund liten gräsäng, granarna stodo höga och täta omkring med mörker mellan stammarna och sågo på dansen. Det var hvitaste månsken öfver ängen. Å, en sådan dans. I underliga, dårande takter, det var tyst, sällsamt tyst, men det låg sång i dansen och rytmen. — Där lärde jag mig spela älfvadansen, Gu' vet, om jag drömde.»

»Kan du se troll, du?» sporde Astri storögd.

»Ja, jag ser dem ofta, Gu' vet, om jag drömmer.»

»Kan du visa mig dem, jag ville så gärna se dem.»

»Bäst är att icke se dem, det är lugnast i blodet då.»

Han reste sig nu, nickade tyst farväl och gick långsamt nedför backen igen, gick hemåt.

Långt in emot natten satt Astri utanför säterstugan. Och sommarskymningen lade sig öfver nejden och fjällen drogo dimmiga linier längs horisonten. — Med den mjuka hakan lutad i handen satt hon — och tänkte, tänkte på honom, hvars namn de nere i bygden nämde med dämpad röst, hviskande och skyggt, på honom, som enligt sägen hade trollblod i ådrorna. — Han hade spelat hennes håg till sig.

Hon satt och stirrade mot skogsöppningen, där hon sett honom först. Hon önskade att få se hans gestalt dyka upp där igen, nu, nu, då natten sjöng skumma, susande sånger

om älskog. Å, hon ville skrika högt af längtan, ropa genom den dofva natten, ropa hans hjärta till sig.

Men han hörde trollen till, han skulle ej höra, ej komma, aldrig skulle hon få lägga sitt hufvud till hans bröst. Och där gingo dagar, långa, tunga, men han kom icke. Och i kvällningen, när hon ropade, var det längtan och klagan i hennes röst. Å kom, å kom.

Men han kom icke.

Henrik satt i sin stuga med pannan mot handen i tunga tankar. Eller satt han på andra sidan älfven, där Solbygdsvägen börjar som en smal, slingrande stig, och där skogen glesnar och öppnar sig, så att man ser bygden därnere mellan höga tallstammar.

Han tänkte tankar, som han aldrig tänkt förr, tankar, som smögo sig längs marken likt svalorna, då de vänta storm och oväder. Han tänkte på dalen därnere, den ljusa, gröna dalen med de vänliga stugorna, han tyckte sig höra hundarnas muntra skall, tyckte sig se de glada människorna, det sjungande lifvet, det leende arbetet.

Han tänkte på hösten, som lurade på honom, på hösten och vintern i fjällstugan, med korta dagar och svag ljusning och ändlösa nätter, mörkret som väggar rundtomkring; då fjället skulle hvila så tungt öfver honom, som ville det pressa samman hans bröst och krossa hans stuga.

När hösten kom, då —; när bladen började falla och snön täcka hela fjällsluttningen, när det blef mörker och död i skogen, då — då

skulle han öfverge fjällen och bege sig ned till dalen, där skulle han bygga sin stuga, där skulle han lefva bland Solbygdens folk, gräfva som de i jorden och när han vände hem om kvällen, trött af arbetet, då skulle Astri stå i stugudörren och le och nicka och sträcka armarna mot honom. Och lifvet skulle bli gladt af arbete och sträfvan och söndagarna skulle komma emellan med ljus och vänlig hvila och helgdagsro i den hvita kyrkan, och lifvet skulle bli en fest, en fest för honom, för honom och Astri.

De tunga tankarna veko för glad förväntan, det hviskade inom honom af glädje: Astri och Soldalen, Astri och Soldalen.

Så kom det efter mulna dagar en dag med blå himmel, det led mot höst, men luften var ljum, som

då sommaren står rödast. Henrik gick till fjälls — för att taga farväl af fjällen. På de välkända stigarna genom löfskogen vandrade han och kom så upp till de nakna, branta slutningarna. — Men det var ej mer som förr nu, fjällen voro ej mera såsom förut, han kände sig som en främling, som hade han lefvat i dalen hela sitt lif. Han hade ju svikit fjällen. Han förstod ej mera vindens sång, som brusade fram öfver vidderna, förstod ej, hvad fjällen talade. Han var lik främlingarna söderifrån, dem hade han brukat le så bittert åt.

Högre och högre steg han; det hade gått dagar och veckor, sedan han ströfvade i fjällen. — Ju högre han steg, dess mer fångade honom de gamla minnena, han kände ju hvarje klippa här, hade namn på dem alla, och de höga fjällen med

hvita toppar, de voro ju hans barn-
domsvänner. Och småningom bör-
jade han förstå vinden igen, som
ilade som bud mellan bergen, förstå
hvad fjällen talade till hvarandra.

Och det blef som förr, fjällen
voro hans som förr, hans tankars
lekplats, hans hem som förr, han
var deras kung och de voro hans
stolta rike. Och där bortom vestan-
fjällen var nejden också hans, lan-
det, som han städse drömt sig där,
när solen sjönk bakom fjällkammen.
Ett land med fjäll, högre än här,
fjäll, som sträckte sina snöhöljda
toppar som hvita armar mot en
himmel, högre än här och blåare
än här.

Och när han stod däruppe på
högsta klinten, då visste han, att
han aldrig skulle komma att öfverge
fjällen, aldrig skulle bo i dalen som
de andra.

Och Astri, henne skulle han på glada armar bära in i sin stuga under fjället, hon skulle gå därin med sol och vår och sång. Det sjöng inom honom af lycka: Astri och fjällen, Astri och fjällen.

Henrik gick med glada steg nedför fjället. Hans tanke var fri, liksom örnen flög den öfver bergen långt bort, långt bort — mot molnen, som reste sig liksom skimrande fjäll vid synranden.

Mot Risebosätern gick han.

Utanför stugan stod Astri och ropade i kvällen, då han kom uppför backen. Hon vände sig ej om, märkte dock, att han kom; hon blef röd om kinderna och den nakna halsen, armarna sjönko matta till

sidorna. Hon stod där utan att röra sig, utan att vända sig om — stod och väntade.

Så kände hon hans armar omkring sig, han lyfte henne högt, han kysste henne, han bar henne och sprang öfver tufvorna och ropade, »Astri och fjällen, Astri och fjällen», ropade han.

Då satte hon smeksamt händerna för hans ögon, så att han snafvade öfver en sten och föll och drog henne med sig. Å, så hon skrattade, och Henrik skrattade själf och blef förvånad öfver sitt skratt, ty han hade aldrig skrattat förr, det ljud så gladt och klingande och gaf eko mot fjällväggarna.

När Henrik den kvällen sade farväl, var han tyst och allvarsam och sade sakta till Astri: »i morgon, i morgon natt kommer jag.»

Då blef också hon så stilla och blek af längtande lycka, hennes blick var våt, när hon sakta böjde hufvudet till svar: »Kom».

Natten gick — ändlöst lång — och nästa dag grydde och förrann — ändlöst lång. Och det blef afton igen, nejden glödde i sol. Så sjönk solen bak fjällkammen och lyste blott än på skyarna i vester.

Det började skymma, skuggorna kommo, skygga, försagda först, så allt djärfvare och tätare, segrande öfver ljuset, som sakta dog hän.

Henrik nalkades sätern, genom obanad skog gick han, ty den vägen ledde honom fortare fram. Han var vild af längtan. Han ilade med snabba steg genom den skumma skogen, han sprang öfver de breda bäckarna med djärfva språng.

Han var vild af längtan.

»Astri, Astri, å, din bruna nacke, ditt rika hår, å, din hvita barm, din blick som talar sol i mörkaste natt.»

Han svingade i ett svindlande språng öfver den vindfallna jättefuran, som spärrade hans väg.

»Å, Astri, Astri, din hvita barm.»

När han kom fram till den öppna platsen, där stugan låg, och gick förbi dess fönster, stod Astri där.

Hon stod där och väntade och längtade och såg efter honom. Med upplöst hår, hufvudet lutadt tillbaka och händerna bakom nacken.

Men när hon såg honom genom rutan, sträckte hon armarna emot honom.

Då det ånyo dagades, stodo Henrik och Astri utanför stugan. Luften var frisk och kall. Det ljusnade allt mer.

De stodo och sågo öfver nejden, sågo hur solstrålarna började lysa öfver fjälltopparna, de följde med ögonen, hur ljuset gled allt längre nedför sluttningarna; så for ett skimmer omkring dem, solen hade nått dem, skuggor och dagrar tecknades på marken och en bländande stråle träffade Astris öga, så att hon måste lyfta sin bruna hand till skydd.

Då drog Henrik henne intill sig, frågade henne, om hon ville lefva med honom i fjällen, om hon ville skiljas från Soldalen och dela hans lif i fjällstugan.

Astris blick gick tankfull ut öfver de sollysta fjällen och vidderna och ut öfver de skumma dalarna, öfver sjöarna och låglandet, dit solen ännu ej nått. Hon lutade sitt hufvud mot hans skuldra och det bröt en snyftning fram ur hennes bröst, när hon sakta svarade: »ja».

När Henrik nästa kväll kom till sätern, såg han trenne män stå därutanför, samtalande och rådslående. Det var Astris bröder. De hade hört tal om Henriks besök hos deras syster. Nu voro de komna dit upp.

Henrik ville tyst gå förbi dem och fram till Astri, som satt på trappan och lutade hufvudet i handen och grät.

Men de tre bröderna gingo emot honom med hotande åtbörder och vreda ord och spärrade hans väg.

Henrik vek ett steg tillbaka, allt blod försvann från hans ansikte, läpparna voro bleka, ögonen stodo

orörliga och gnistrade svarta i det hvita ansiktet.

Långsamt höjde han handen.

Då tystnade de tre människors larmande röster, armarna sjönko som lamslagna till sidorna, de ryggade tillbaka, drogo sig undan och lämnade vägen fri.

Lugnt gick Henrik fram till Astri. Han böjde sig ned öfver henne. Då såg hon upp emot honom genom tårar, slog armarna omkring honom. Han lyfte henne hastigt på starka armar och bar henne bort, nedför backen längs stigen, mot sin stuga.

Men tysta, med onda, lurande blickar sågo de tre männen efter dem, men vågade ej följa. Han hade tvingande trollmakt i blicken och trollkraft i armen. Att kämpa med honom var att kämpa med trollen, det kunde ingen dödlig.

Och de gingo ned i dalen igen och berättade, att trollsonen röfvat deras syster midt för deras ögon. Men där var ingen, som vågade försöket att rycka bytet ur hans händer. Han kunde förgöra, hvem han ville; märkliga berättelser gingo, om hur han slagit skogens konung, den lurfvige björnen, till döds utan annat vapen än en trädrot. Och hans kula träffade säkert sitt mål, ingen ville kämpa med honom. Och de gräto den trolltagna Astri som död.

Men medan rykten och tysta förbannelser och rädda hotelser mumlades där nere i bygden man och man emellan, var det sång och sol i Henriks hem. Där bodde han och Astri samman som två glada barn.

Om dagen vandrade de samman i fjällen. De gingo då gärna hand i hand, eller sprungo de i kapp öfver kullar och klippblock och deras skratt ekade i fjällen och det blef sol, hvar de gingo fram.

Ibland satt Astri hemma, medan Henrik var ute i fjällen. Hon hörde då hans glada röst, när han vände hem och nalkades stugan, hon gick

emot honom, sjungande, dansande och han hörde hennes välkomstrop på afstånd och såg röken stiga ur stugans skorsten.

Henrik och Astri lefde samman som två glada barn. Och hösten smög fram allt mera och mörkningen kom allt tidigare och nätterna blefvo skummare och längre; men aldrig hade någon solig sommar varit gladare än denna höst, det hviskade Henrik ofta i Astris öra, då de sutto samman i stugan och dimman därute hade snärjt sig in mellan stammarna som den tätaste spindelväf.

Ofta tog han fram fiolen; än spelade han en glad visa, och det var helst, då det var kallt och blåsigt och regnet föll; än kommo tonerna vemodigt veka och det var helst, när solen log på blå himmel.

Å, hvad de blefvo korta, de långa höstkvällarna, när elden flammade

på den öppna härden och det röda skimret flämtade öfver rummet.

Då sutto de samman och stirrade in i elden och Henrik berättade om sina barndomsminnen, om underliga sägner från vildmarken, om sina äfventyr och vilda jagter i skogarna. Men helst berättade han om sitt land där vestanfjälls och det kom en skälfnig i hans röst då och det landet, det skulle också bli hennes, liksom det var hans.

Och Astri satt med undrande ögon och hörde på hans ord.

— Det landet var högre och vildare och väldigare än deras eget, där var solglansen hvitare och snön hvitare och fjällen rödare i aftonens sol.

Henrik satt och berättade och smekte Astris lösta hår, han berättade om solens glade son, som vandrade bergens stigar därborta med dansande steg. Då mötte han fjällens

bruna dotter, med bruna armar sträckta emot honom kom hon, med bruna armar och snöhvít barm.

— Glöden lyste allt mattare på hällen, blott då och då flämtade en låga upp ur askan. —

Solens son famnade fjällens dotter, han tryckte hennes hvíta barm intill sig, hon lindade sina bruna armar om hans hals.

— Det var mörkt i stugan. Henrik drog Astri intill sig. Det blef tyst därinne.

Men därute hven vinden, med ilskna toner skriade den. Den kastade sig nedför fjällslutningen, den flög om stugans knutar och tjöt i vresig vrede. Den stönade och pep i skogen, den klagade, den grät; den smög sig fram mellan stammarna, mellan de tjocka furuträden, som stodo så täta och sökte stänga vä-

gen. Allt mattare ljud dess stönande klagorop. Så nådde den Solbygden och slätten och ängarna; nu fick den åter spelrum. Vild flög den fram öfver de öppna fälten, rasande kastade den sig öfver stugorna och sökte rycka dem omkull. Och människorna därinne vaknade och blefvo förskräckta och trodde, att det var trollen från vildmarken, som sände dem bud.

Men inne i fjällstugan hörde de icke vindens klagan och hotande hvin. De lyssnade till kärlekens sång, som steg i en enda ton spröd och klingande genom mörkret.

En dag då Henrik i gryningen gått ut på jakt och vid middagstiden vände hem igen och nalkades sin stuga med en knippa skjutna fåglar i handen, hörde han ej Astris röst emot sig såsom vanligt. Han gick och trallade en munter visa, nu sjöng han högre, för att hon skulle höra honom. Hans röst studsade tillbaka mot fjällväggen och kom igen och nådde hans öra som ett utdraget, klagande skri. Det var hemskt i fjällen i dag. Astris stämma hördes ej till svar.

Henrik blef underlig till mods och tystnade med sin sång och ilade med ängslade steg mot stugan. Hon

kom honom ej till möte, hon stod ej på trappan, såsom så ofta förut. Han trädde in i stugan, hon var ej heller där, sällsam till mods såg han öfver det tomma, skumma rummet. Han skyndade ut igen, sökte och ropade. Men blott ekot svarade och han blef rädd för sin egen röst och rädd för dess återskall.

Han sökte och ropade.

Så blef hans aning visshet. Nu hade de röfvat hans Astri, folket i Soldalen, nu hade de kommit, då han var borta, och tagit henne ifrån honom.

Han spände bössan öfver axeln och gick mot dalen.

Det var en stygg dag, det hade varit svårt att hitta i fjällen, molnen hade strukit så täta och ogenomträngliga längs fjällsidorna, stigarna hade varit villsamma.

Henrik skyndade framåt med ilande steg, det fanns blott en tanke i hans hufvud: se Astri igen, se Astri igen, rycka henne ifrån dem, föra henne åter till fjällen.

Med vindsnabba steg gick han.

Plötsligt stannade han, såg sig förundrad omkring. Han hade hört någon skratta tätt invid sig. Var det Astri? Lekte hon kurra gömma med honom i skogen? Nej, det var ej Astris skratt, det ljud så underligt, så hånande hemskt. Hvad var det?

Åter ilade han framåt. »Astri, Astri», hviskade han med feberheta läppar.

När han närmade sig bygden, mötte han den gamle Per i Östergården. Denne blef förskräckt, när han såg Henrik; ville smyga sig undan, men Henrik hejdade honom och lade sin hand på hans skuldra.

»I dag ha'n I tagit Astri ifrån mig», sade han.

Gubben sökte komma undan hans grepp och hans blickar irrade oroligt åt alla sidor.

»Säg ut, gubbe, ha'n I röfvat min Astri?»

»Nej, kära Henrik, hon kom nog af sig själf» — gubben såg ängsligt upp emot honom, men vek förfärad tillbaka. Henriks ansikte hade blifvit blekt som snö. Ögonen stirrade stela in uti hans.

»Sanning, gubbe», kom det öfver Henriks hvita läppar.

Per sökte vrida sin blick ur hans; förgäfves.

»Ser du, det är så otäckt däruppe i fjällen nu», hviskade han med ångestdarrande röst. »Hon kom hit ner, springande genom skogen, hon snyftade och bad. Det var så hemskt och skumt och under-

ligt däruppe, sade hon, så tungt under fjället. Troll och onda syner voro där, hon längtade till bygden och människorna, hon kunde ej lefva däruppe mera.»

Henrik lade än tyngre sin hand på den gamles skuldra. Hans blick blef ännu mer stel och hemsk och tvingande. Läpparna rörde sig ånyo.

»Nu skall du svärja din salighetsed på, att detta är sant». Tysta, nästan ohörbara kommo orden.

Gubben mumlade eden med dar-rande röst.

Då släppte Henrik utan ett ord hans skuldra och vände dröjande och gick långsamt stigen uppåt igen — mot fjällen.

Med långsamma steg gick han, likasom på måfå. Tomt, tomt var det inom honom, tomt och dödt, tomt på lycka och tomt på hopp och tomt på sorg; han tänkte på hemmet, dit han återvände, på stugan, som väntade honom såsom en mörk, kväfvande kista.

Med långsamma steg gick han, likasom på måfå.

Nu hejdade han sin gång och lyssnade. Han hörde det där skrattet igen, från snåren tätt invid honom kom det, han sprang in i skogen, sökte i snåren, sökte bakom berg-hällen och bakom furornas jättestammar; fann ingen.

Det var hemskt i skogen i dag. Dimman hade hunnit dit ned nu, likt ett täcke hade den sänkt sig öfver träden, som med sina hvassa toppar borrhade hål vid hål, den hade lindat mjuka, gråa slingor kring stammar och grenar, den vindade sig omkring snåren och smög smygande längs marken.

Det var styggt i skogen; och så hemskt stilla, som låg den i ångest, med återhållen andedräkt, kväfd af fasa.

Henrik återtog sin vandring; det gick en rysning igenom honom.

Så ljöd skrattet igen, skräckfullt dystert med hånande skadeglädje — hemskt genom stillheten. Han tog ett steg för att söka igen, då kom det från andra sidan — han ville springa dit — då hörde han det bakom sig — framför sig; — rundt omkring honom steg det, först sakta,

dämpadt, liksom ett onskfullt fnitter, så allt högre, mäktigare, vildare, än doft brummande, än skärande, gnisslande, skriande.

Han slog händerna för öronen, han hörde det ändå, det var omkring honom, inom honom. — Han stod där med hufvudet lutadt tillbaka i skräck, ögonen stirrade stela, förtviflade. Nu förstod han det, det var trollen, nu voro de komna igen, nu skulle striden, den ångestfyllda striden börja ånyo.

Skogen stod stilla och töcknig som förut. Men skrattet växte, det slöt en ring omkring honom, närmare kom det, tätare slöt sig ringen, det blef som en mur, som ville stänga honom inne.

Han samlade sina krafter i ångest och började springa för att bryta igenom kretsen, innan det var för sent. Som en galen man sprang

han, öfver tufvor och stenar och trädrötter, som vredo sig som ormar vid hans fötter och sökte snärja dem.

Men skrattet följde honom och trollen sprungo därinne i skogens dimma, med skumpande språng och underliga former.

Huldrorna smögo längs stigens sidor, dolda bakom snåren tätt invid honom, som ödlor gledo de fram och tittade ut mellan buskarna ibland och vände sina ansikten emot honom och skrattade. Gällt, skärande skrattade de, men trollen där längre in i skogen de höllo basen, doft, brummande, dånande.

Henrik sprang.

Djärfvare blefvo de, töckengestalterna sprungo öfver vägen, så att de snuddade vid hans kläder. Huldrorna kommo fram ur snåren och sprungo bredvid honom och efter

honom. Hånande skrattade de och sträckte armarna efter honom.

Allt flera blefvo de, allt djärfvare blefvo de. I skiftande gestalter dansade de omkring honom, än voro deras armar smala och späda, ögonen lysande som eld, än voro lemmarna töckengråa som skogskärrets dimma och håret tofvigt och grått som tallarnas hängande mossor och ögonen skumma och djupa.

Henrik sprang, med glupande skräck i hälarne.

De slöto en krets omkring honom, allt under det de sprungo genom skogen i svindlande lopp. Hvert han såg, underliga, fagra gestalter, armar sträcktes emot honom, skälfvande af längtan, ögon lockande, dragande, sugande sökte fånga hans blickar — och skrattet ljud, men dofvare och längre bort.

Allt tätare, allt trängre blef ringen. Då stannade Henrik. Han slog med armarna omkring sig. Som en galen man slog han omkring sig. Då veko de undan ett ögonblick.

Han såg, att han stod utanför dörren till sin stuga, han ryckte upp den och störtade in, stängde med rigeln, kastade sig på sängen, rullade täcket om hufvudet, för att ej se ansiktena och ögonen vid rutan och för att ej höra skrattet, som slog en ring om stugan och växte och växte och gäckade och gäckade allt vildare.

När Henrik lyfte hufvudet från bäddens kuddar, visste han ej, huru länge han legat där. Natten stod svart omkring honom, trollskrattet hade upphört nu, men det ljud ännu i hans öra med dof återklang och kom dödstystnaden att tyckas underlig och hemsk.

Han reste sig sakta på armbågen och hans blickar skådade förvildade ut i mörkret. Så skrek han plötsligt till i skräck. Hon stod ju där, tätt invid honom stod hon, den fagraste bland de fagra trollmörna. Hennes ögon sågo in i hans och hans blick vidgades i förfäran och ångesten grep med kalla järnfingrar om hans hjärta.

Hennes kropp lyste med blek glans genom mörkret, håret föll tofvigt ned i pannan och ögonen voro djupa och skumma, men innerst därinne uti dem lyste som hvita lågor, som flämtade och drogo och vinkade.

Och hon höjde sakta bjudande armen och sakta gick hon mot dörren och armens rörelse lockade och ögonens lågor lockade och som i dröm reste sig Henrik och som i dröm gick han efter henne ut ur stugan och som i dröm följde han henne genom skogens mörker.

Skön var hon och hennes gång var som dimmans gång öfver fältet och hennes lemmar hade glans som månlysta töcken.

Och hon gick framför honom och ibland vände hon sig om och sträckte armarna emot honom, men när han ville gripa henne med händer, som

darrade af isande ångest och brännhet trånad, då vek hon undan som en skugga.

Och djupare och djupare in i skogen gick hon. Och han följde och hans gång var vacklande som en druckens och hans ögon stirrade stela mot gestalten framför honom.

Så kommo de dit, där skogen står tätast och där mossan ligger mjukast. Plötsligt och sakta som en flämtande låga sjunker i askan, så sjönk hon mot marken och hon fattade om Henriks hand och drog honom tätt intill sig.

När han vaknade till sans och morgonens första, sökande stråle färgade röd deras bröllopsbädd, var han ensam. Och ut ur den dunkla huldreskogen irrade han på vilsna vägar och nådde sitt hem, först när solen stod högt på himlen.

Henrik var huldretagen, hvar natt sof han i huldrornas armar och där höllos skumma älskogsfester djupt, djupt inne i skogen. Och om dagen längtade han efter dem. Midt på solljus dag kunde längtan komma, sugande, förtärande. Då ropade han efter dem med hög och sällsam röst, som ej var en människas. Och kommo de ej då, då blef han vild af trånad, då störtade han in i den tätaste skogen och ropade och kallade. Och då kommo de, i hundratals kunde de komma, älskogsvilda armar virade de omkring honom och från hans läppar sögo de i

galna kyssar hans blod, till dess han domnande sjönk mot marken.

Ständigt sjöng hans blod sin längtans sång, sin ångestsång, sin vilda sällhets sång.

Liksom dimman hastigt kan komma och snöga sina skumma, djupa töcken-drifvor öfver nejden, — så hade glömskan kommit för Henrik, glömskan af allt hvad som varit.

Och blott någon gång, sällan, sällan, kunde dimman skingras och släppa fram en stråle sol, den lyste på en enda punkt, klar, leende, alla det förflutnas bilder flöto samman i en enda bild och ibland, men sällan, sällan steg den upp i Henriks sinne, steg som en klar bubbla stiger ur djupt, svart vatten.

Det var sol öfver den bilden. Det var en flickas bild. Öfverst på

klinten stod hon. Nedanför var allt, skogen, sjöarna, dalen och kyrkan och människoboningarna — djupt, djupt nedanför, så att man ej såg dem. Högst däruppe stod hon och solen gled bort i fjärran färd i vester, hon sträckte armarna efter den och log — i längtan.

Den bilden var det, som mötte Henriks öga någon gång, när blodet sjöng med dämpad röst och tankarna vände som trötta fåglar från yrande flykt. Hans läppar famlade efter ett ord, de famlade och sökte — och så funno de det och hviskade sakta: Astri.

Men hvem Astri var, det mindes ej Henrik.

Fiolen, som hängde dammig och ostämd på väggen, tog han ned och spelade Astris namn och Astris bild i längtande toner.

Som ett stilla, välsignadt solsken föll minnet öfver honom, — men så kunde en vindstöt komma eller en fågels skri och väcka honom ur hans tankar, och så hörde han ur fjärran mörkret huldrornas hemska rop och blodet började sin vilda sång igen och tankarna sin galna jagt. Men bilden vek undan och gled undan, allt längre och längre, lik en döendes förklarade leende, som stelnar i död.

En dag hade Henrik suttit och stirrat in i solbilden, i bilden af flickan, som ville famna solen. Längre hade han suttit och mörkningen hade listat sig öfver honom.

Då kom en vindil, hvinande, häftig, den krossade fönstret och fylde stugan med isig luft. Henrik for upp. Han hörde huldrorna locka. Med hjälplösa blickar såg han omkring sig, han ville hålla kvar bilden, han ville komma undan trollen.

Allt närmare ljödo ropen. Han rusade mot dörren för att fly; snön, isig och vred, slog emot honom. Han störtade ut.

Allt mörkare och mörkare hade hösten blifvit, dagarna hade glidit allt längre in i mörkret. Nu var vintern kommen med rasande snövindar. Stormen kom susande nedför fjällslutningen och dref snön framför sig i vilda flockar.

Henrik kämpade sig fram mot vinden och snön. Han ilade genom skogen — uppåt. Rundt omkring hörde han huldrornas lock. Allt snabbare skyndade han framåt. Så kom han dit, där skogen är slut och det nakna fjället tager vid och huldrorna kunde ej följa längre.

Med vild styrka slog stormen emot honom. I raseri kastade den sig öfver honom. Den ville tvinga honom tillbaka, den ville pressa honom ned på knä. Men han arbetade sig fram, kämpande mot vidundret, som grep honom med hundrade armar och ville slunga honom tillbaka.

Han märkte ej de isiga nålarna, som sargade hans ansikte. Han märkte ej snön, som grep om hans fötter och sökte hejda hans steg. Hans blickar stirrade stela framåt.

Det fanns inga människostigar på fjället i natt, alla stigar voro lika och alla stigar voro dödens stigar.

Allt högre och högre steg Henrik uppför fjällets sida, allt vildare blef stormen, allt djupare snön.

Hans steg började mattas, — lemmarna domna. Så föll stafven ur hans hand — —

— — Då var det — då kände han plötsligt som om ett moln kommit och lindat sig omkring honom med varma flikar och fört honom framåt, viljelöst framåt — framåt; eller som om en kvinna svept sin mantel omkring honom och stödt hans gång och fört honom framåt, viljelöst framåt — framåt.

Och stormen och snön blefvo som smekningar.

»Hvem är du?» frågade han.

Sakta som en hviskning kom svaret genom stormens hvin:

»Jag är din moder, jag är fjällens drottning.»

Och han sjönk djupare hän i hennes famn och han kände hennes mjuka armar omkring sig. Längre gingo de och det var hvila att vandra vid hennes sida och det var däjligt att känna tankarna sjunka — djupare — djupare — i drömmande ro.

Så hörde han hennes röst igen, den var som en sång från en tid, längre tillbaka än barndomen.

»Mins du, mins du, gossen min, mins du landet där vestanfjällan, mins du det? Högt öfver skogarna och dalarna ligger den nej-

den, högt, högt, och dit nå aldrig skogens huldror och aldrig dalens smygande folk, aldrig, aldrig. — Vi gingo där samman, du och jag, för längesen, längesen, på solhvita stigar gingo vi och vi sjöngo och talade till solen och sträckte armarna mot solen, mot solen.»

Med slutna ögon hade Henrik gått, nu hörde han ett dån, som var starkare än stormens; han lyfte ögonen och såg omkring sig. Han satt därute på stenen midt i Ulf-skogsfallet; hon satt bredvid honom. Skummet yrde omkring dem, hvitt, hvitt. Snön blandade sig samman med skummet till ett haf af hvitt, hvitt.

Med rasande fart kom vattnet, sprängdes itu af klippan, splittrades i droppar, men ibland sköljde det öfver och sökte draga dem med.

Men Henriks tankar voro så förunderligt lugna — som en stilla flod i skymning.

Nu hörde han rösten bredvid sig: »vill du följa mig till mitt land? Följ mig, följ mig.»

Som en dimma såg han henne sväfva utför fallet.

Ensam satt han där och stirrade ned i skummet; följ mig, följ mig, ljudet ännu i hans öra.

Allt fastare naglades hans blickar vid den hvita, brusande bädden. — Då såg han två armar sträckas emot sig därnere. Å, han kände dem, Astris armar — längtande — lockande.

Allt högre ljud stormen, allt vildare dånade fallet; — det var ett haf af hvitt omkring honom.

Men genom vinden och skummet och det hvita dånnet hörde

han sin moders röst: följ mig, följ mig.

Och med ett språng störtade han utför fallet.

STEG I SNÖN.

THE END

Sol och snö och blå himmel —

En hvit öken bredde sig omkring mig, så långt blicken nådde. Och öfver den stod himlens hvalf frostigt klart, vinterkallt, vinterblått.

Den hvita solglansen glindrade och glänste mot slättens hvithet, pinande blicken till tårar.

Jag var ensam. Som jag stod där och stirrade omkring mig, var jag medelpunkten i den hvita cirkeln, som rundt omkring begränsades af blå horisont. Och när jag gick och hur jag gick, flyttades cirkeln med mig och följde mig och jag var ständigt medelpunkten däri.

Med tung gång gick jag, ty jag hade vandrat länge, och ju mer da-

gen led, dess mattare blef hoppet inom mig, dess skarpare, dess förfärligare tycktes mig hvitheten och glansen. Vid hvarje steg sjönk foten djupt genom snön och lyftes tröstlöst trött, för att sjunka igen, än djupare, än tyngre.

Ingenting var i snööknen utom jag och spåren af min gång.

Den skrattande slumpen förde ofta min väg tillbaka till ställen, där jag nyss vandrat, och jag såg ständigt märkena af mina egna fötter, spåren af min gång — de voro som en skrift på det hvita bladet, en trött skrift om trött sorg.

Då hände sig plötsligt, att jag såg spår af steg, som ej voro mina egna. Det skrek till inom mig af glädje, jag vet ej hvarför, det steg en våg af lycka inom mig.

Jag såg spår af steg, som ej voro mina egna — — —

Två människor hade vandrat här fram tillsamman. Den enas spår voro stora och breda och tunga, den andras små, mjuka, lätta, det var ibland som hade den vandrandes fötter knapt vidrört marken.

Utan att tänka därpå, började jag följa den väg de två vandrat. Jag kände ej tröttheten så mycket mer, hoppet flammade upp och jag tyckte jag hörde ett sus som af lyckans vingslag.

En man och en kvinna var det, som gått här. Min blick stirrade oafvändt på spåren — de voro som en dikt om kärlek, de tunga, djupa stegen och de små, lätta. Än voro de tätt invid hvarandra, än fjärmades de och skildes och det var snö emellan dem, så nalkades de åter hvarandra, nalkades och kommo hvarann så nära, att de nästan gingo i hvarandra. Och en gång försvunno

helt och hållet de små och de stora blefvo ännu djupare och tyngre.

Jag följde spåren, utan att veta hvarför, jag följde dem länge.

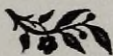
Men småningom vände tröttheten åter och jag hade svårt att se mera, solens återsken från snön gjorde mina ögon blinda. — Så kom det ögonblick, då jag stannade, ej kunde lyfta fötterna mer.

Men de tvås väg fortsatte och gick ifrån mig, jag såg spåren vid min sida och framför mig, långt framför mig, jag såg, hur de förenades af afståndet och hur deras väg gick genom den hvita öknen som en blå strimma mot synranden.

Och som jag stod där och kände, hur det svartnade allt mer för min blick och hur domningen kom och döden steg inom mig, tyckte jag, att deras gång genom snön var som en fågels glada flykt genom luften eller

som en ton, som klingar och dallrar
hän genom rymden och försvinner i
fjärran.

Och då grep mig — så plötsligt
och så starkt, att tårarna brusto
fram i mina ögon, som ej sågo mera,
och hvar muskel skalf i mitt ansikte
— grep mig en längtan, längtan
efter ett rum med ljum skymning
och lågt i tak och med varma fläm-
tande strimmor från brasan, och en
kvinna med mild, lutad panna, en
kvinna, hvilkens mjuka händer smekte
mitt hufvud, som jag dolde i hennes
sköte.

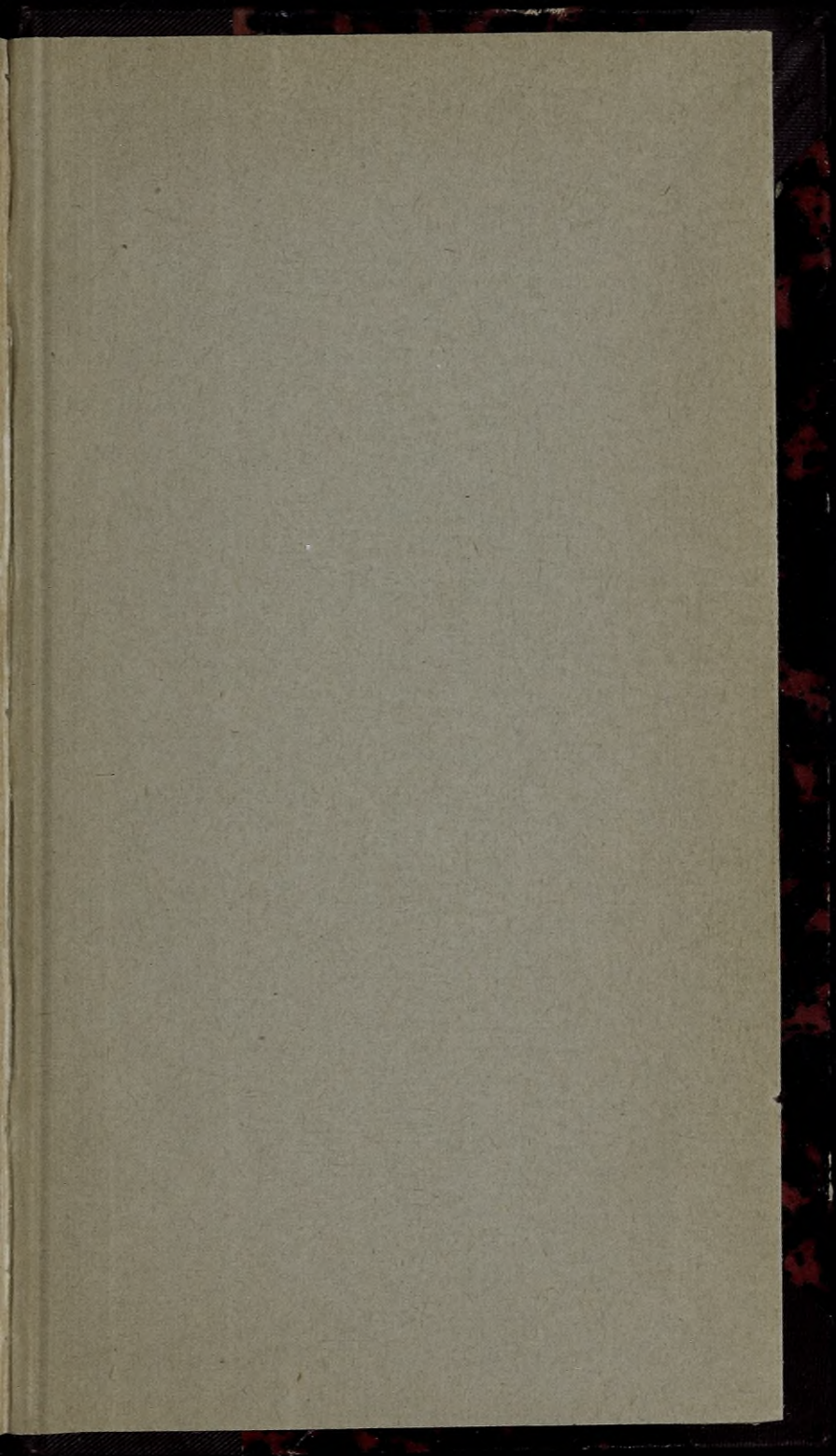
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

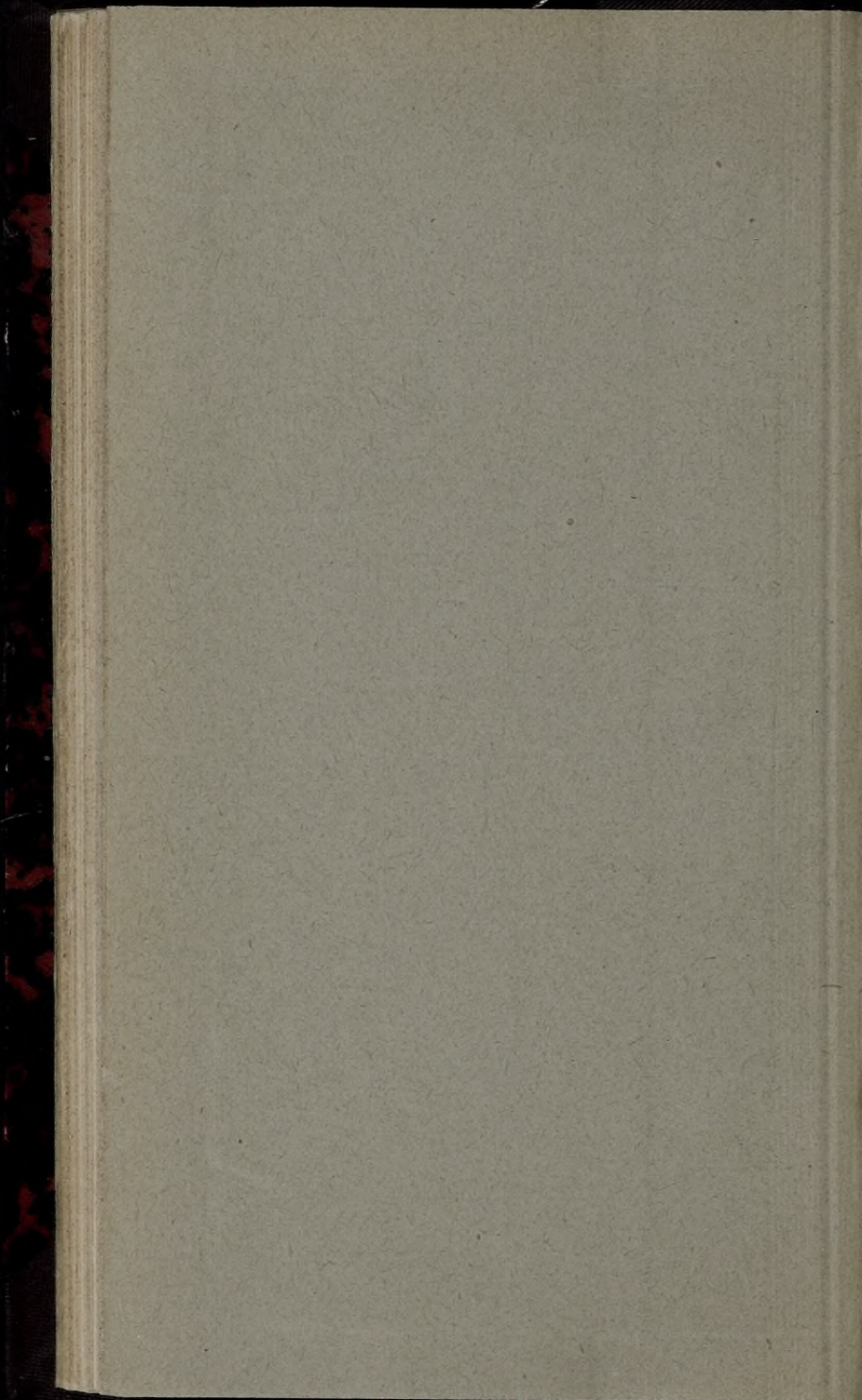
STOCKHOLM 1897,
KÔERSNERS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG.

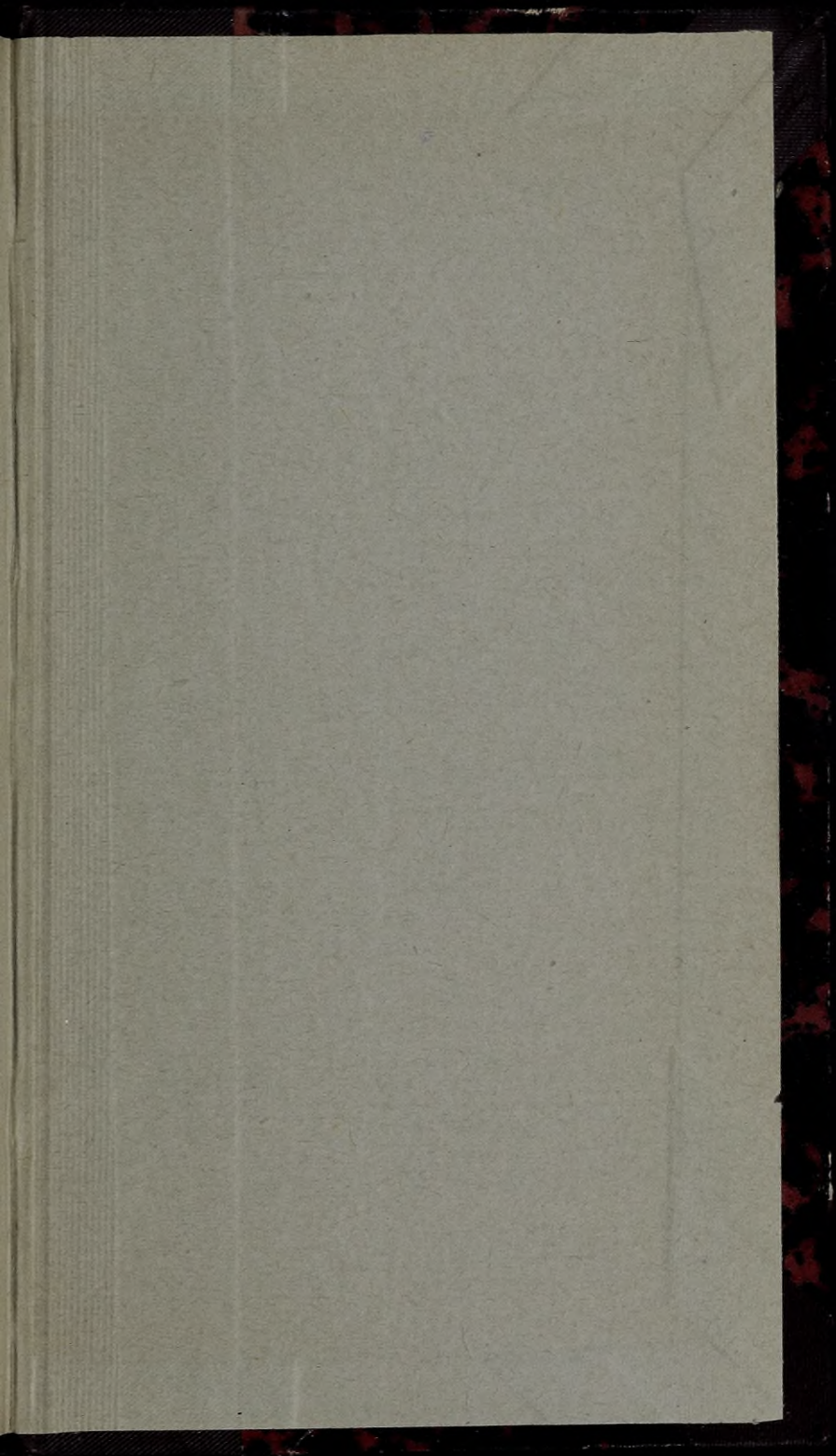

1875
1876

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
LUND

LUNDS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

15000

600349146